

Go

Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili – Aseiad Effaith Integredig

Bwriedir i'r aseiad effaith integredig hwn helpu'r Cyngor i wneud penderfyniadau effeithiol ar sail gwybodaeth, gan sicrhau cydymffurfiaeth ag amrywiaeth o ddeddfwriaeth berthnasol, gan gynnwys:

- Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011
- Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol – Adrannau 1 i 3 o Ddeddf Cydraddoldeb
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Ymgynghori Statudol yn erbyn Athrawiaeth Disgwyliad Dilys ac Egwyddorion Gunning

NODER: Dim ond os bydd cynigion yn rhai strategol eu natur neu wrth adolygu penderfyniadau strategol blaenorol y mae angen llenwi Adran 3 *Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol*.

Gweler tudalen 6 o Ganllawiau Llywodraeth Cymru, Paratoi ar gyfer cychwyn y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol.

1. Manylion y Cynnig

Swyddog Arweiniol:- Andrea West / Lisa Thomas

Pennaeth Gwasanaeth:- Sue Richards

Maes Gwasanaeth ac Adran:- Cymunedau Dysgu Cynaliadwy

Dyddiad:- Ebrill 2024

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg. Gellir hefyd gofyn am y wybodaeth mewn fformatau ac ieithoedd eraill, yn ogystal ag ar ffurf copi caled. Cysylltwch â ni ar 01443 864817 / Ysgolionyr21ainGanrif@caerffili.gov.uk i drefnu hyn.

Beth yw'r cynnig sy'n cael ei asesu? *Rhowch fanylion cryno am y cynnig a dolen i unrhyw adroddiad neu ddogfennau perthnasol.*

Adolygiad Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Dros Ben Ysgol Lewis i Ferched a Ysgol Lewis Pengam

Sefydlodd Cabinet Caerffili Fwrdd yn 2019 i ddatblygu argymhellion ar gyfer newid mewn perthynas â Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben ar draws Caerffili. Roedd y Bwrdd yn cynnwys ystod eang o randdeiliaid gan gynnwys Prifathrawon, Cynrychiolwyr Coleg, Aelodau Craffu, Cynrychiolwyr Llywodraethwyr, Cynrychiolwyr TU, cynrychiolwyr y GCA a Swyddogion yr Awdurdod Addysg Lleol. Mae'r Bwrdd yn cydnabod mai Ysgol Lewis Pengam ac Ysgol Lewis i Ferched yw'r ysgolion addysg un rhyw a gynhelir gan awdurdodau lleol olaf yng Nghymru. Mae symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg wedi cael ei ystyried gan yr Awdurdod Lleol a'r Ysgolion dros nifer o flynyddoedd.

Mae'r Bwrdd yn cydnabod mai Ysgol Lewis Pengam ac Ysgol Lewis i Ferched yw'r ysgolion addysg un rhyw a gynhelir gan awdurdodau lleol olaf yng Nghymru. Mae symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg wedi cael ei ystyried gan yr Awdurdod Lleol a'r Ysgolion dros nifer o flynyddoedd.

Cafodd Aelodau'r Bwrdd wybodaeth hefyd am lefelau lleoedd gwag yn Ysgolion Lewis, gyda 38% yn Ysgol Lewis i Ferched a 42% yn Ysgol Lewis Pengam ym mis Ionawr 2024. Yn ei arolygiad AALI diwethaf yn 2012 daeth Estyn i'r casgliad nad oedd yr awdurdod wedi gwneud digon o gynnydd o ran cael gwared ar gapasiti dros ben o'i ysgolion uwchradd. Yn ei gyfarfod ar 6 Chwefror 2024, penderfynodd y Bwrdd yn unfrydol gefnogi'r cynnig i ymgynghori â rhanddeiliaid yn ffurfiol gyda'r bwriad o:

- (1) symud o ddarpariaeth Un Rhyw i gyd-addysg yng Nghwm Rhymni Uchaf
- (2) lleoli disgyblion dalgylch Lewis ar safle Ysgol Lewis Pengam, wrth gadw safle Ysgol Lewis i Ferched i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd (lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Yna cyfarfu Pwyllgor Craffu Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol y Cyngor i ystyried yr adroddiad a'r cynigion ar 20 Mawrth 2024. Nododd y Pwyllgor y gefnogaeth unfrydol gan y Bwrdd Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben ac yna gwnaeth sylwadau a chraffu ar gynigion cyn iddynt gael eu hystyried ymlaen yn y Cabinet. Yna, cytunodd y Cabinet, yn ei gyfarfod ar 3 Ebrill, yr argymhelliad i symud i ymgynghoriad.

Cynnig:

Mae'r Cyngor yn dymuno gwneud 'newid rheoledig' i ysgol a gynhelir yn unol â gofynion Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a Chod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Rydyn ni'n cynnig:

- Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Ysgol Lewis Pengam i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025.

Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd. (ac felly'n lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Bydd y cyfnod pontio disgyblion arfaethedig yn cael ei gyflwyno'n raddol fel a ganlyn:

Ym mis Medi 2025 byddai'r disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn

Blwyddyn 7 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 8 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 9 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 10 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 11 – cadw'n ddarpariaeth un rhyw, disgyblion i aros naill ai yn Ysgol Lewis i Ferched neu Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 12 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Blwyddyn 13 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Ym mis Medi 2026 byddai disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn

Blwyddyn 7 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 8 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 9 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 10 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 11 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 12 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Blwyddyn 13 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cawn nhw eu cynnig

Ym mis Medi 2027 byddai'r disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn
Pob disgybl (Merched a Bechgyn) blwyddyn 7-13 ar safle Ysgol Lewis Pengam

Bwriad y dull graddol hwn yw lleihau aflonyddwch ac unrhyw effaith negyddol bosibl ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau, wrth alluogi staff a disgyblion i fod yn barod i integreiddio dros amserlen briodol.

2. Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

(Mae Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor roi "sylw dyledus" i'r angen i ddileu gwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth; hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng grwpiau gwahanol; a meithrin cydberthnasau da rhwng grwpiau gwahanol). Noder y gall fod gan unigolyn fwy nag un nodwedd gwarchodedig

2a Oedran *(pobl o bob oedran)*

- (i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchodedig a sut?**
Niwtral - Dim newid wedi'i ragweld
- (ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Ddim yn berthnasol oherwydd bod y cyfleuster yn hygyrch i ddisgyblion a'r gymuned ehangach waeth beth fo'r nodweddion gwarchodedig penodol eraill.
- (iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
Ddim yn berthnasol

2b Anabledd *(pobl ag anableddau/ cyflyrau hirdymor)*

- (i) **A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?**
Cadarnhaol – Mae safle presennol Ysgol Lewis i Ferched yn gweithredu dros nifer o adeiladau o fewn cwrtir tir yr ysgol. Er bod yr holl fesurau lliniaru wedi'u rhoi ar waith, rhagwelir y bydd symud disgyblion i Ysgol Lewis Pengam yn cael effaith gadarnhaol.
- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Mae adeilad Ysgol Lewis Pengam yn gweithredu dros loriau lluosog, ond mae mynediad lifft yn ei le.
- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
Arolygon Cyflwr a phortffolio buddsoddi ar gyfer y ddwy ysgol.

2c Ailbennu Rhywedd (*unrhyw un y mae ei hunaniaeth neu ei r(h)ywedd yn wahanol i'r rhyw a bennwyd iddo/iddi ar adeg ei (g)eni*)

- (i) **A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?**
Adarnhaol – Bydd y cynnig yn dileu'r angen i unrhyw unigolyn sydd â'i hunaniaeth o ran rhywedd neu ei fynegiant rhywedd sy'n wahanol i'r rhyw y cafodd ei aseinio adeg ei eni, ddewis pa un o'r ysgolion y mae'n dymuno ei mynychu.

Ysgol Lewis i Ferched ac Ysgol Lewis Pengam yw'r unig ysgolion sy'n weddill yng Nghymru sy'n gweithredu ar sail addysgol Un Rhyw. Bydd symud i addysg gyda'i gilydd yn ogystal â'r holl ddisgyblion sy'n cael eu haddysgu yn y pen draw ar yr un campws yn hyrwyddo cydraddoldeb i bawb ac yn cefnogi ffurfio cyfeillgarwch iechyd.

- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Gyda chynnig o'r natur hwn, cydnabyddir y bydd cyfnod o addasu ar gyfer disgyblion a bydd y Cyngor yn gweithio'n agos gyda'r ysgolion, trwy'r dull graddol arfaethedig i fynd i'r afael ag unrhyw faterion wrth iddynt godi.
- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
Ymchwil a wnaed i fanteision Cyd-addysg.

2ch Priodas neu Bartneriaeth Sifil (*pobl sy'n briod neu sydd mewn partneriaeth sifil*)

- (i) **A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?**
Niwtral - Dim effaith
- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Ddim yn berthnasol oherwydd bod y cyfleuster yn hygyrch i ddisgyblion a'r gymuned ehangach waeth beth fo'r nodweddion gwarchoddedig penodol eraill.

- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
Ddim yn berthnasol

2d Beichiogrwydd a Mamolaeth (*menywod sy'n feichiog a/neu sydd ar absenoldeb mamolaeth*)

- (i) **A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?**
Niwtral – Dim newid wedi'i ragweld
- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Ddim yn berthnasol oherwydd bod y cyfleuster yn hygyrch i ddisgyblion a'r gymuned ehangach waeth beth fo'r nodweddion gwarchoddedig penodol eraill.
- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
Ddim yn berthnasol

2e Crefydd neu Gred (*pobl â chrefyddau a chredoau gwahanol, gan gynnwys pobl heb unrhyw gredoau*)

- (i) **A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?**
Niwtral – Dim newid wedi'i ragweld
- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Ddim yn berthnasol oherwydd bod y cyfleuster yn hygyrch i ddisgyblion a'r gymuned ehangach waeth beth fo'r nodweddion gwarchoddedig penodol eraill.
- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
Ddim yn berthnasol

2f Rhyw (*menywod a dynion, merched a bechgyn a'r rhai sy'n pennu eu rhywedd eu hunain*)

- (i) **A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?**

Adarnhaol - Ysgol Ferched Lewis ac Ysgol Lewis Pengam yw'r unig ysgolion sy'n weddill yng Nghymru sy'n gweithredu ar sail addysgol Un Rhyw. Bydd symud i addysg gyda'i gilydd yn ogystal â'r holl ddisgyblion sy'n cael eu haddysgu yn y pen draw ar yr un campws yn hyrwyddo cydraddoldeb i bawb ac yn cefnogi ffurfio cyfeillgarwch iach.

- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**

Mae'r Cyngor yn cydnabod y bydd cyfnod pontio ar gyfer disgyblion presennol, gyda rhai ohonynt heb gymysgu o fewn eu diwrnod ysgol ers ysgol gynradd. Fodd bynnag, mae dull graddol wedi'i awgrymu i leihau ac effeithio, nid yn unig ar gyflwyno'r cwricwlwm ar gyfer arholiadau, ond hefyd i gefnogi ysgolion, disgyblion a'u cymunedau i ddod at ei gilydd. Bydd hyn yn cael ei fonitro'n agos ac yn gweithio'n agos gyda'r ysgolion, bydd y Cyngor yn ceisio mynd i'r afael ag unrhyw faterion yn gynnar er mwyn galluogi trosglwyddiad esmwyth i bawb.

Dylid nodi bod yr ysgolion yn rhannu'r un dalgylch ar hyn o bryd ac mae yna adegau pan fo aelodau'r teulu, h.y. brodyr a chwiorydd wedi cael eu gorfodi i fynychu lleoliadau ar wahân ar gyfer eu haddysg.

Yn ogystal, dylid nodi bod y ddwy ysgol ar hyn o bryd yn darparu eu haddysg ôl-16 ar y cyd, lle mae disgyblion o rywiau gwahanol eisoes yn cymysgu ar gyfer dosbarthiadau.

- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**

Ymchwil a wnaed i fanteision Cyd-addysg.

2ff Cyfeiriadedd Rhywiol (*lesbiaidd, hoyw, deurywiol, heterorywiol, arall*)

- (i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchodedig a sut?**
Niwtral - Dim newid wedi'i ragweld
- (ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Ddim yn berthnasol oherwydd bod y cyfleuster yn hygyrch i ddisgyblion a'r gymuned ehangach waeth beth fo'r nodweddion gwarchodedig penodol eraill.
- (iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
Ddim yn berthnasol

3. Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol (Penderfyniadau Strategol yn Unig)

(Mae'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol yn rhoi cyfle i ni wneud pethau yn wahanol a sicrhau bod mynd i'r afael ag anghydraddoldeb yn wirioneddol wrth wraidd prosesau gwneud penderfyniadau allweddol. Mae anfantais economaidd-gymdeithasol yn golygu byw ar incwm isel o gymharu ag eraill yng Nghymru, heb fawr ddim cyfoeth cronedig, os o gwbl, sy'n arwain at fwy o amddifadedd materol, gan gyfyngu ar y gallu i gael nwyddau a gwasanaethau sylfaenol)

Ystyriwch y grwpiau ychwanegol hyn sy'n agored i niwed a'r effaith y gallai eich cynnig ei chael arnynt:

- Rhieni sengl a theuluoedd sy'n agored i niwed
- Pobl â lefel isel o lythrennedd/rhifedd
- Pensiynwyr
- Plant sy'n derbyn gofal
- Pobl ddigartref
- Gofalyddion
- Cymuned y Lluoedd Arfog
- Myfyrwyr
- Aelwydydd ag un oedolyn
- Pobl sy'n camddefnyddio sylweddau
- Pobl sydd â phrofiad o'r system loches
- Pobl o bob oedran sy'n gadael lleoliad gofal
- Pobl sy'n byw yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru (MALIC)
- Pobl sy'n rhan o'r system cyfiawnder troseddol

3a Incwm Isel / Tlodi Incwm (ni allwch fforddio gwneud taliadau rheolaidd megis biliau, bwyd, dillad, trafnidiaeth ac ati)

(i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?

Niwtral – Mae'r ddwy ysgol yn rhannu dalgyrch ac mae ganddyn nhw'r un ysgolion bwydo ar lefel gynradd, sef Ysgol Gynradd Coedybrain, Ysgol Gynradd Derwendeg, Ysgol Gynradd Glyngaer, Ysgol Gynradd Greenhill, Ysgol Gynradd Hengoed, Ysgol Iau Llancaeath, Ysgol Fabanod Llanfabon, Ysgol Gynradd Maes-y-cwmwr, Ysgol Gynradd Tir-y-berth, Ysgol Gynradd Ystrad Mynach

Niwtral - Bwriad y Cyngor bob amser yw darparu system drafnidiaeth sy'n ceisio sicrhau bod disgyblion yn gallu cael mynediad diogel a chyfforddus i'w haddysg. Mae nifer o lwybrau 'Teithio Diogel', cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, eisoes wedi'u sefydlu megis goleuadau a llwybrau troed dynodedig.

Niwtral – Mae Ysgol Lewis i Ferched ac Ysgol Lewis Pengam ar hyn o bryd yn gweithredu dros ddau safle ar wahân o fewn pellter 3 milltir i'w gilydd o fewn gwregys Ystrad Mynach. Rhagwelir mai bychan iawn fydd effaith debygol trefniadau teithio gwahanol o ganlyniad i'r cynnig, er y cydnabyddir y gall rhai disgyblion ganfod eu

hunain yn byw yn agosach at safle'r ysgol newydd ac i'r gwrthwyneb eraill yn canfod eu hunain ymhellach i ffwrdd.

Niwtral - Bydd Grwpiau Cymunedol presennol Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu hannog i adleoli i Ysgol Lewis Pengam neu'n cael eu cefnogi i ddod o hyd i ddarpariaeth amgen o fewn yr ardal leol, er enghraifft Llyfrgell Ystrad Mynach. Bydd ymarfer casglu data yn cael ei gynnal a bydd unrhyw grwpiau a nodir yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig hwn.

Mae'r cynnig hwn yn ymwneud â darpariaeth yr ysgol yn unig ac ni ddisgwylir unrhyw effaith ar y cyfleusterau hamdden cyfagos.

(ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?

Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd. (ac felly'n lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Mae Caerffili yn cydymffurfio â gofynion Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 trwy ddarparu cludiant i ddisgyblion o oedran ysgol statudol yn unol â'n polisi cludiant unigol.

(iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?

[**A yw Cymru'n Decach? – Cyflwr cydraddoldeb a hawliau dynol**](#)

[**Caerffili – Proffiliau Wardiau Cyfrifiad 2011**](#)

[**Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru \(MALIC\)**](#)

3b Fawr ddim Cyfoeth a/neu Ddim Cyfoeth (*digon o arian i dalu costau byw sylfaenol a biliau ond nid oes gennyh unrhyw gynllion i ddelio â gwariannau annisgwyl nac unrhyw ddarpariaethau ar gyfer y dyfodol*)

(i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?

Niwtral – Mae'r ddwy ysgol yn rhannu dalgylch ac mae ganddyn nhw'r un ysgolion bwydo ar lefel gynradd, sef Ysgol Gynradd Coedybrain, Ysgol Gynradd Derwendeg, Ysgol Gynradd Glyngaer, Ysgol Gynradd Greenhill, Ysgol Gynradd Hengoed, Ysgol Iau Llancaeath, Ysgol Fabanod Llanfabon, Ysgol Gynradd Maes-y-cwmwr, Ysgol Gynradd Tir-y-berth, Ysgol Gynradd Ystrad Mynach

Niwtral - Bwriad y Cyngor bob amser yw darparu system drafndiaeth sy'n ceisio sicrhau bod disgyblion yn gallu cael mynediad diogel a chyfforddus i'w haddysg. Mae nifer o lwybrau 'Teithio Diogel', cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, eisoes wedi'u sefydlu megis goleuadau a llwybrau troed dynodedig.

Niwtral – Mae Ysgol Lewis i Ferched ac Ysgol Lewis Pengam ar hyn o bryd yn gweithredu dros ddau safle ar wahân o fewn pellter 3 milltir i'w gilydd o fewn gwregys Ystrad Mynach. Rhagwelir mai bychan iawn fydd effaith debygol trefniadau teithio gwahanol o ganlyniad i'r cynnig, er y cydnabyddir y gall rhai disgyblion ganfod eu hunain yn byw yn agosach at safle'r ysgol newydd ac i'r gwrthwyneb eraill yn canfod eu hunain ymhellach i ffwrdd.

Niwtral - Bydd Grwpiau Cymunedol presennol Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu hannog i adleoli i Ysgol Lewis Pengam neu'n cael eu cefnogi i ddod o hyd i ddarpariaeth amgen o fewn yr ardal leol, er enghraifft Llyfrgell Ystrad Mynach. Bydd ymarfer casglu data yn cael ei gynnal a bydd unrhyw grwpiau a nodir yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig hwn.

Mae'r cynnig hwn yn ymwneud â darpariaeth yr ysgol yn unig ac ni ddisgwylir unrhyw effaith ar y cyfleusterau hamdden cyfagos.

(ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?

Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd. (ac felly'n lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Mae Caerffili yn cydymffurfio â gofynion Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 trwy ddarparu cludiant i ddisgyblion o oedran ysgol statudol yn unol â'n polisi cludiant unigol.

(iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?

[Deddf Cydraddoldeb 2010](#)

[Deddf Cymru 2017 – Dyletswydd y sector cyhoeddus mewn perthynas ag anghydraddoldeb economaidd-gymdeithasol](#)

[Deddf Cydraddoldeb 2010 – Dyletswydd y sector cyhoeddus mewn perthynas ag anghydraddoldeb economaidd-gymdeithasol](#)

[A yw Cymru'n Decach? – Cyflwr cydraddoldeb a hawliau dynol](#)

[Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru \(MALIC\)](#)

3c Amddifadedd Materol (*ni allwch gael nwyddau na gwasanaethau sylfaenol h.y. cynhyrchion ariannol megis yswiriant bywyd, atgyweirio nwyddau trydanol wedi torri neu brynu rhai newydd, cartref cynnes, hobiau ac ati*)

(i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?

Niwtral - Dim newid wedi'i ragweld

(ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?

Ddim yn berthnasol

(iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?

Ddim yn berthnasol

3ch Amddifadedd Ardal (*Ile rydych yn byw (ardaloedd gwledig), lle rydych yn gweithio (hygyrchedd trafnidiaeth gyhoeddus). Effaith ar yr amgylchedd?*)

(i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?

Niwtral – Mae'r ddwy ysgol yn rhannu dalgylch ac mae ganddyn nhw'r un ysgolion bwydo ar lefel gynradd, sef Ysgol Gynradd Coedybrain, Ysgol Gynradd Derwendeg, Ysgol Gynradd Glyngaer, Ysgol Gynradd Greenhill, Ysgol Gynradd Hengoed, Ysgol Iau Llancaeath, Ysgol Fabanod Llanfabon, Ysgol Gynradd Maes-y-cwmwr, Ysgol Gynradd Tir-y-berth, Ysgol Gynradd Ystrad Mynach

Niwtral – Mae Ysgol Lewis i Ferched ac Ysgol Lewis Pengam ar hyn o bryd yn gweithredu dros ddau safle ar wahân o fewn pellter 3 milltir i'w gilydd o fewn gwregys Ystrad Mynach. Rhagwelir mai bychan iawn fydd effaith debygol trefniadau teithio gwahanol o ganlyniad i'r cynnig, er y cydnabyddir y gall rhai disgyblion ganfod eu hunain yn byw yn agosach at safle'r ysgol newydd ac i'r gwrthwyneb eraill yn canfod eu hunain ymhellach i ffwrdd.

- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd. (ac felly'n lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).
- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**

[Deddf Cydraddoldeb 2010](#)

[Deddf Cymru 2017 – Dyletswydd y sector cyhoeddus mewn perthynas ag anghydraddoldeb economaidd-gymdeithasol](#)

[Myneqai Amddifadedd Lluosog Cymru \(MALIC\)](#)

3d Cefndir Economaidd-gymdeithasol (*dosbarth cymdeithasol h.y. addysg, cyflogaeth ac incwm rhieni*)

- (i) **A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?**
Niwtral – Mae Ysgol Lewis Pengam yn gwbl hygyrch i bobl ag anabledau dysgu waeth beth fo'u hanfantais economaidd-gymdeithasol benodol.
- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Ddim yn berthnasol
- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
[Myneqai Amddifadedd Lluosog Cymru \(MALIC\)](#)

[Proffil Ward Etholiadol](#)

3dd Anfantais Economaidd-gymdeithasol (*Pa effaith gronol a gaiff y cynnig ar bobl neu grwpiau oherwydd eu nodwedd warchoddedig/ nodweddion gwarchoddedig neu'r ffaith eu bod yn agored i niwed neu am eu bod eisoes o dan anfantais*)

- (i) **A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?**

Niwtral – Ysgol Lewis Mae Pengam yn hygyrch i ddisgyblion a'r gymuned ehangach beth bynnag fo unrhyw anfantais economaidd-gymdeithasol benodol.

Bydd Grwpiau Cymunedol presennol Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu hannog i adleoli i Ysgol Lewis Pengam neu'n cael eu cefnogi i ddod o hyd i ddarpariaeth amgen o fewn yr ardal leol, er enghraifft Llyfrgell Ystrad Mynach. Bydd ymarfer casglu data yn cael ei gynnal a bydd unrhyw grwpiau a nodir yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig hwn.

Mae'r cynnig hwn yn ymwneud â darpariaeth yr ysgol yn unig ac ni ddisgwylir unrhyw effaith ar y cyfleusterau hamdden cyfagos.

- (ii) **Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?**
Ddim yn berthnasol

- (iii) **Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?**
[Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru \(MALIC\)](#)

[Proffil Ward Etholiadol](#)

4. Cynllun Corfforaethol – Amcanion Llesiant y Cyngor

(Sut y bydd eich cynnig yn cyflawni unrhyw rai/pob un o Amcanion Llesiant y Cyngor? Sydd, yn eu tro, yn helpu i gyflawni nodau llesiant cenedlaethol Cymru fel y'u nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. A fydd yn cael unrhyw effeithiau (cadarnhaol, negyddol neu niwtral)? Os bydd yn cael effeithiau negyddol, sut mae'r rhain wedi'u lliniaru?)
Amcanion Llesiant

Amcan 1 – Gwella cyfleoedd addysg i bawb

Mae gwybodaeth o adroddiadau arolygu yn dangos bod ansawdd yr addysg yng Nghwm Rhymni Uchaf yn dda.

Cafodd Ysgol Lewis Pengam ei thynnu o Adolygiad gan Estyn ym mis Tachwedd 2019. Mae deilliannau disgyblion wedi parhau i wella ers hynny ac roedd presenoldeb yn 88.7% ar gyfer 2022-23.

Cafodd Ysgol Lewis Pengam arolygiad llwyddiannus ym mis Hydref 2022 a chafodd ei gwahodd i gyflwyno astudiaethau achos ar 'Efaith dysgu proffesiynol ar addysgu a dysgu, datblygu'r cwricwlwm ac arweinyddiaeth' ac un arall ar 'Ehangu gorwelion disgyblion a datblygu diwylliant o berthyn'. Yn 2022-23 roedd presenoldeb yn 88.4%.

Mae gan y ddwy ysgol gynlluniau gwella cadarn sydd ag adnoddau da.

Mae cryfderau'r ddwy ysgol yn ategu ei gilydd ac mae'r ysgolion eisoes yn cydweithio'n dda i gyflwyno darpariaeth ôl-16 a chynorthwyo dysgu proffesiynol.

Fel rhan o'r cynnig hwn, bydd mwy o gyfleoedd i staff ehangu eu dysgu proffesiynol eu hunain a chael effaith gadarnhaol ar ddysgu gan eraill hefyd. Mae'r ddau uwch dîm arwain wedi ymrwymo i wneud y mwyaf o arferion da a thalentau.

Mae'n anochel y bydd profiadau pontio yn cael eu symleiddio a'u gwella. Bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol ar bawb dan sylw, gydag un pwynt cyswllt i ysgolion a theuluoedd.

Fel rhan o'r cynnig, bydd yr holl ddisgyblion yn cael eu haddysgu ar un safle sydd mewn cyflwr ardderchog. Y rhan bwysig arall o'r cynnig hwn yw ategu ysgol uwchradd newydd ym Margod. Byddai hyn yn golygu y byddai'r holl ddisgyblion yng Nghwm Rhymni Uchaf yn manteisio ar ddarpariaeth mewn ysgolion sydd mewn cyflwr ardderchog ac sydd ag amrywiaeth o gyfleusterau.

Ar y cyfan, bydd y cynnig hwn yn hyrwyddo pontio gwell ac yn gwneud y mwyaf o adnoddau ac arbenigedd er mwyn adeiladu ar ansawdd y ddarpariaeth bresennol a chreu profiad cydaddysgol o ansawdd uchel ar gyfer pob disgybl oed uwchradd yng Nghwm Rhymni Uchaf.

Amcan 2 – Galluogi cyflogaeth

Fel rhan o'r cynnig hwn, bydd mwy o gyfleoedd i staff ehangu eu dysgu proffesiynol eu hunain a chael effaith gadarnhaol ar ddysgu gan eraill hefyd. Mae'r ddau uwch dîm arwain wedi ymrwymo i wneud y mwyaf o arferion da a thalentau.

Mae staff ysgol yn chwarae rhan bwysig wrth sicrhau bod disgyblion yn dysgu mewn amgylchedd dysgu diogel a chefnogol. Gallant feithrin perthnasoedd cadarnhaol, llawn ymddiriedaeth gyda disgyblion a gwella hinsawdd yr ysgol trwy annog rhieni a theuluoedd i gymryd rhan mewn addysg.

Trwy feithrin perthnasoedd cryf, gall staff effeithio ar bron bob agwedd ar fywydau eu disgyblion, gan addysgu'r gwersi bywyd pwysig iddyn nhw a fydd yn eu helpu i lwyddo y tu hwnt i'r byd academiaidd yn unig.

Yn amodol ar ganlyniad yr ymgynghoriad a chymeradwyaeth y Cabinet i symud ymlaen, bydd Ysgol Lewis i Ferched yn cau a bydd Ysgol Lewis Pengam yn darparu ar gyfer pob disgybl, yn amodol ar ddewis rhieni.

Bydd y strwythur staffio yn Ysgol Lewis Pengam yn newid a rhagwelir y bydd staff Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu lleoli yn Ysgol Lewis Pengam lle bo modd a byddwn hefyd yn cefnogi staff i gael eu cyflogi mewn ysgolion eraill lle mae lleoedd gwag. Mae'r Cyngor yn deall yn llawn y bydd llawer o bryder ond mae am roi sicrwydd y bydd yr holl staff yn cael eu cefnogi drwy'r broses.

Amcan 3 – Mynd i'r afael â chyflenwad, cyflwr a chynaliadwyedd cartrefi ledled y fwrdeistref sirol a darparu cyngor, cymorth neu gefnogaeth er mwyn helpu i wella iechyd a lles pobl

Ddim yn berthnasol gan fod y cynnig yn gysylltiedig â 2 gyfleuster ysgol presennol

Amcan 4 – Hyrwyddo system trafndiaeth fodern, integredig a chynaliadwy sy'n cynyddu cyfleoedd, yn hybu ffyniant ac yn lleihau'r effeithiau niweidiol ar yr amgylchedd gymaint ag sy'n bosibl

Mae dyletswydd statudol ar yr Awdurdod i ddarparu cludiant am ddim i ddisgyblion i'w hysgol addas agosaf os ydynt yn byw y tu hwnt i 'bellter cerdded' i'r ysgol honno. Asesir pob disgybl yn unol â Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008.

Mae'r ddwy ysgol yn rhannu dalgylch ac mae ganddyn nhw'r un ysgolion bwydo ar lefel gynradd, sef Ysgol Gynradd Coedybrain, Ysgol Gynradd Derwendeg, Ysgol Gynradd Glyngaer, Ysgol Gynradd Greenhill, Ysgol Gynradd Hengoed, Ysgol Iau Llancaeath, Ysgol Fabanod Llanfabon, Ysgol Gynradd Maes-y-cwmwr, Ysgol Gynradd Tir-y-berth, Ysgol Gynradd Ystrad Mynach.

Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r pontio dros nifer o flynyddoedd.

Amcan 5 – Creu Bwrdeistref Sirol sy'n cefnogi Ffordd Iach o Fyw yn unol â'r Egwyddor Datblygu Cynaliadwy yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae'r Cyngor yn cydnabod y dylid hyrwyddo datblygiad corfforol plant, eu brwdfrydedd a'u hegni i symud yn barhaus trwy eu helpu i ddefnyddio eu cyrff yn effeithiol, trwy annog ymwybyddiaeth ofodol, cydbwysedd, rheolaeth a chydymud, a datblygu sgiliau echddygol a llawdriniaethol ar draws pob Maes Dysgu, dan do ac yn yr awyr agored.

Mae'r holl gyfleusterau addysgol yn darparu cyfleusterau hamdden ac addysgol allanol sydd, yn achos Ysgol Lewis Pengam, yn cynnwys cae 3G.

Amcan 6 – Cynorthwyo dinasyddion i aros yn annibynnol a gwella eu llesiant

Bydd Grwpiau Cymunedol presennol Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu hannog i adleoli i Ysgol Lewis Pengam neu'n cael eu cefnogi i ddod o hyd i ddarpariaeth amgen o fewn yr ardal leol, er enghraifft Llyfrgell Ystrad Mynach. Bydd ymarfer casglu data yn cael ei gynnal a bydd unrhyw grwpiau a nodir yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig hwn.

Mae'r cynnig hwn yn ymwneud â darpariaeth yr ysgol yn unig ac ni ddisgwylir unrhyw effaith ar y cyfleusterau hamdden cyfagos.

4a. Cysylltiadau â Pholisïau perthnasol eraill y Cyngor *(Sut y bydd eich cynnig yn cyflawni unrhyw bolisiau perthnasol eraill sydd gan y Cyngor?)*

Mae'r cynnig yn cyfrannu at y Strategaethau a ganlyn:

- **Strategaeth Addysg Awdurdod Lleol Caerffili (2022 – 2025)**
'Dilyn Rhagoriaeth Gyda'n Gilydd'

Bydd y cynnig hwn yn gwireddu uchelgais y Cyngor i roi'r cyfleoedd bywyd gorau i bob dysgwr trwy ddarparu addysgu, dysgu ac arweinyddiaeth o ansawdd uchel ar draws ein lleoliadau ysgol trawiadol ar gyfer yr 21ain ganrif.

- **Adolygiad Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Dros Ben**

Sefydlodd Cabinet Caerffili Fwrdd yn 2019 i ddatblygu argymhellion ar gyfer newid mewn perthynas â Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben ar draws Caerffili.

Roedd y Bwrdd yn cynnwys ystod eang o randdeiliaid gan gynnwys Prifathrawon, Cynrychiolwyr Coleg, Aelodau Craffu, Cynrychiolwyr Llywodraethwyr, Cynrychiolwyr TU, cynrychiolwyr y GCA a Swyddogion yr Awdurdod Addysg Lleol.

Trwy drafodaethau blaenorol yn 2021, roedd y Bwrdd Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben wedi dod i gonsensws anffurfiol mai cydaddysg fyddai'r ffordd ymlaen yng Nghwm Rhymni Uchaf (CRhU).

Ar ôl ennill consensws y Bwrdd bryd hynny, ymgysylltodd swyddogion yr Awdurdod Addysg Lleol (AALI) yn uniongyrchol â'r pedwar Pennaeth Uwchradd CRhU fel arbenigwyr addysgol i ystyried y safbwynt hwn ymhellach.

Cytunodd Pennaethiaid CRhU ar y geiriad canlynol i adlewyrchu eu safbwynt ar ddarpariaeth Un Rhyw yn ogystal â'r budd posibl o symud tuag at gydaddysg ar draws Ysgolion Lewis:

“Rydyn ni'n archwilio ffyrdd i ddod â theuluoedd at ei gilydd a'u hailuno ac yn osgoi'r rhaniad y gall rhai yn ei brofi pan, oherwydd y trefniant presennol o ysgolion, mae plant o'r un teulu yn cael eu gwahanu yn 11 oed”.

Mae'r Bwrdd yn cydnabod mai Ysgol Lewis Pengam ac Ysgol Lewis i Ferched yw'r ysgolion addysg un rhyw a gynhelir gan awdurdodau lleol olaf yng Nghymru. Mae symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg wedi cael ei ystyried gan yr Awdurdod Lleol a'r Ysgolion dros nifer o flynyddoedd.

Cafodd Aelodau'r Bwrdd wybodaeth hefyd am lefelau lleoedd gwag yn Ysgolion Lewis, gyda 38% yn Ysgol Lewis i Ferched a 42% yn Ysgol Lewis Pengam ym mis Ionawr 2024. Yn ei arolygiad AALI diwethaf yn 2012 daeth Estyn i'r casgliad nad oedd yr awdurdod wedi gwneud digon o gynnydd o ran cael gwared ar gapasiti dros ben o'i ysgolion uwchradd.

Yn ei gyfarfod ar 6 Chwefror 2024, penderfynodd y Bwrdd yn unfrydol gefnogi'r cynnig i ymgynghori â rhanddeiliaid yn ffurfiol gyda'r bwriad o:

- (1) symud o ddarpariaeth Un Rhyw i gyd-addysg yng Nghwm Rhymni Uchaf
- (2) lleoli disgyblion dalgylch Lewis ar safle Ysgol Lewis Pengam, wrth gadw safle Ysgol Lewis i Ferched i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd (lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Yna cyfarfu Pwyllgor Craffu Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol y Cyngor i ystyried yr adroddiad a'r cynigion ar 20 Mawrth 2024. Nododd y Pwyllgor y gefnogaeth unfrydol gan y Bwrdd Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben ac yna gwnaeth sylwadau a chraffu ar gynigion cyn iddynt gael eu hystyried ymlaen yn y Cabinet.

Yna, cytunodd y Cabinet, yn ei gyfarfod ar 3 Ebrill, yr argymhelliad i symud i ymgynghoriad.

- **Asesiad Effaith Integredig**

Bydd defnyddio'r cynllun Asesiad Effaith Integredig hwn yn helpu ymhellach i gynorthwyo'r Cyngor i wneud penderfyniadau gwybodus ac effeithiol gan sicrhau cydymffurfio ag ystod o ddeddfwriaeth berthnasol, gan gynnwys:

- Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011
- Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol – Adrannau 1 i 3 o'r Ddeddf Cydraddoldeb
- Deddf 2010
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Ymgynghoriad Statudol v Athrawiaeth Disgwyliad Cyfreithlon ac Egwyddorion Gunning

5. **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 – Y Pum Ffordd o Weithio**

(A elwir hefyd yn egwyddorion datblygu cynaliadwy. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor ystyried sut y bydd unrhyw gynnig yn gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru gan ddefnyddio'r pum ffordd o weithio fel llinell sylfaen)

Sut rydych wedi defnyddio'r Egwyddorion Datblygu Cynaliadwy wrth lunio'r cynnig?

Hirdymor

Rhaid i'r Cyngor weithredu mewn modd sy'n ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain.

Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Lewis Pengam i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025. Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r pontio dros nifer o flynyddoedd.

Fel rhan o'r cynnig, bydd yr holl ddisgyblion yn cael eu haddysgu ar un safle sydd mewn cyflwr ardderchog. Y rhan bwysig arall o'r cynnig hwn yw ategu ysgol uwchradd newydd ym Margod. Byddai hyn yn golygu y byddai'r holl ddisgyblion yng Nghwm Rhymni Uchaf yn manteisio ar ddarpariaeth mewn ysgolion sydd mewn cyflwr ardderchog ac sydd ag amrywiaeth o gyfleusterau.

Ar y cyfan, bydd y cynnig hwn yn hyrwyddo pontio gwell ac yn gwneud y mwyaf o adnoddau ac arbenigedd er mwyn adeiladu ar ansawdd y ddarpariaeth bresennol a chreu profiad cydaddysgol o ansawdd uchel ar gyfer pob disgybl oed uwchradd yng Nghwm Rhymni Uchaf.

Atal

Mae ein hegwyddorion arweiniol yn ystod y broses hon wedi'u hamlinellu isod.

- ✓ Angen archwilio ffyrdd y gellir dod â theuluoedd ynghyd a'u hailuno
- ✓ Lleihau aflonyddwch i ddysgwyr sy'n sefyll arholiadau
- ✓ Manteisio i'r eithaf ar y cyfle am adnoddau ychwanegol wrth i safle Ysgol Lewis i Ferched aros ar agor am beth amser
- ✓ Manteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd i bontio disgyblion yn effeithiol sy'n symud o flwyddyn 6 i 7 i gefnogi lles disgyblion yn well

Mae'r cynnig yn ceisio defnyddio'r dulliau canlynol i liniaru aflonyddwch i ddisgyblion er mwyn cefnogi trosglwyddiad llyfn:

- Bydd cynllun pontio yn cael ei greu sy'n amlinellu sut y bydd cyfleusterau ac adnoddau arbenigol o'r ddwy ysgol yn cael eu hintegreiddio a'u hoptimeiddio i ddiwallu anghenion y boblogaeth disgyblion gyfun. Bydd y cynllun hwn yn ystyried ffactorau fel lleoliad daearyddol, hygyrchedd a chapasiti, a bydd yn sicrhau bod anghenion plant ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) yn parhau i ddiwallu eu hanghenion yn unol â'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys a bod darpariaeth ddysgu ychwanegol (DDdY) briodol ar waith.
- Bydd disgyblion yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf am y broses, gan gynnwys pam mae'n digwydd, pa newidiadau i'w disgwyl, a sut y bydd o fudd iddyn nhw yn y tymor hir.
- Bydd rhaglen bontio'n cael ei gweithredu i ymglyfarwyddo disgyblion â'r amgylchedd ysgol newydd, arferion a disgwyliadau. Gallai hyn gynnwys

diwrnodau ymgysfarwyddo, teithiau tywys, a systemau cyfeillio sy'n paru disgyblion sy'n dod i mewn â rhai sy'n bodoli eisoes.

- Bydd disgyblion yn rhan o brosesau gwneud penderfyniadau lle bo'n briodol, i'w helpu i deimlo perchnogaeth a balchder yn eu cymuned ysgol newydd.
- Bydd gan aelodau staff yr offer i gefnogi disgyblion yn emosiynol ac yn academiaidd yn ystod y cyfnod pontio drwy ddarparu arweiniad gan yr ALI ar sut i fynd i'r afael â phryderon, rhoi sicrwydd, a hwyluso addasu.
- Bydd defnyddio polisïau a gweithdrefnau cyson, megis rheolau ar gyfer ymddygiad, codau gwisg ysgol, a mesurau disgyblu ar draws yr ysgolion cyfunedig yn helpu i leihau dryswch a chynnal sefydlogrwydd i ddisgyblion.
- Gall gwasanaethau cymorth, fel mentora a chwnsela yn yr ysgol fod ar gael i ddisgyblion a allai fod angen cymorth ychwanegol i ymdopi â'r cyfnod pontio.
- Byddwn ni'n ceisio cadw perthynas bwysig rhwng disgyblion ac aelodau staff drwy gadw personél allweddol o'r ddwy ysgol lle bynnag y bo modd. Gall wynebau cyfarwydd ddarparu cysondeb a chysur yn ystod cyfnod o newid.
- Byddwn ni'n cadw llygad barcud ar les a chynnydd academiaidd disgyblion yn dilyn yr uno drwy fonitro dangosyddion fel presenoldeb, ymddygiad a lefelau cyflawniad i nodi unrhyw faterion sy'n dod i'r amlwg y mae angen mynd i'r afael â nhw.
- Byddwn ni'n sefydlu sianeli i ddisgyblion leisio eu pryderon, eu hawgrymiadau a'u hadborth am y broses uno a byddwn ni'n mynd ati i wrando ar eu mewnbwn a'i ymgorffori wrth wneud penderfyniadau pan fo'n briodol ac yn ymarferol i wneud hynny.

Integreiddio

Y bwriad yw y bydd uno ysgolion yn dod ag ystod o fanteision addysgol i bob dysgwr, waeth beth yw manau cychwyn unigol disgyblion ym mlwyddyn saith. Bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol ar gynnydd dysgwyr, darpariaeth ac, o ganlyniad, gwelliannau mewn safonau ar draws pob grŵp blwyddyn.

Mae enghreifftiau o sut y bydd hyn yn cael ei gyflawni yn cynnwys:

- Rhagor o gyfleoedd i gydweithio o fewn ac ar draws adrannau pwnc, rhannu arbenigedd, darparu cymorth i athrawon dibrofiad ac ati.
- Rhagor o gyfleoedd i ehangu'r cynnig cwricwlwm i bob dysgwr. Gallai hyn gynnwys cynyddu nifer y pynciau galwedigaethol, neu ddarparu pynciau mwy arbenigol fel cymwysterau cyfrifiadureg.
- Gwell gallu i ddarparu addysgu o safon mewn pynciau lle gall recriwtio fod yn her; e.e. Cymraeg, ffiseg
- Llai o bobl nad ydynt yn arbenigwyr sy'n addysgu pynciau nad ydynt yn rhai craidd.
- Datblygu 'Cwricwlwm i Gymru' ar y cyd gan adeiladu ar waith cydweithredol ar draws y clwstwr.

- Gwell trefniadau asesu drwy ddull cyson o roi adborth ac olrhain cynnydd dysgwyr.
- Rhagor o gyfleoedd ar gyfer dysgu proffesiynol yn yr ysgol. Byddai hyn yn cynnwys cyfleoedd i fentora neu ddysgu ochr yn ochr â chyfoedion, cymryd rhan mewn ymchwil seiliedig ar ymarfer sy'n berthnasol i'r lleoliad lleol, a chyflawni hyfforddiant HMS ysgol gyfan i fynd i'r afael â blaenoriaethau ysgolion
- Dulliau ar y cyd o hunanwerthuso a chynllunio strategol, gan rannu arfer orau ar draws adrannau. Byddai hyn yn cynyddu gallu uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i reoli a chefnogi timau yn effeithiol.
- Gwella tegwch o ran ansawdd adnoddau ar draws adrannau'r cwricwlwm. Byddai hyn hefyd yn cynnwys cynllun cynaliadwyedd mwy effeithiol ar gyfer adnoddau digidol.

Bydd Grwpiau Cymunedol presennol Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu hannog i adleoli i Ysgol Lewis Pengam neu'n cael eu cefnogi i ddod o hyd i ddarpariaeth amgen o fewn yr ardal leol, er enghraifft Llyfrgell Ystrad Mynach. Bydd ymarfer casglu data yn cael ei gynnal a bydd unrhyw grwpiau a nodir yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig hwn.

Mae'r cynnig hwn yn ymwneud â darpariaeth yr ysgol yn unig ac ni ddisgwylir unrhyw effaith ar y cyfleusterau hamdden cyfagos.

Cydweithio

Mae'r Cyngor wedi gweithio gyda Phenaethiaid y ddwy ysgol ac ar draws ystod o adrannau i lunio'r cynnig i'r cam cychwynnol hwn i'w gymeradwyo. Trwy ddilyn y prosesau ymgynghori fel y'u pennir gan y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018 bydd hyn yn cynnwys ymgysylltu â'r dysgwyr a rhanddeiliaid ehangach i sicrhau bod eu llais yn cael ei glywed yn y broses ddatblygu.

Mae'r cynnig hwn yn cefnogi dull cydweithredol y Cyngor o wneud y mwyaf o botensial llawn holl asedau'r Cyngor. Yn amodol ar gymeradwyaeth i symud ymlaen, mae gan y Cyngor Llif Gwaith Gwaredu Asedau y cytunwyd arno sy'n galluogi dull cyson a llym i gael ei ddefnyddio pan fydd tir a / neu adeiladau yn mynd warged i ofynion gweithredol.

Yn y lle cyntaf, byddai'r gwasanaeth sy'n meddiannu'r tir a/neu'r adeilad dan sylw yn symud i ddatgan ei fod yn warged, a fyddai'n wir ar gyfer safle Ysgol Lewis i Ferched yn yr achos hwn. O'r pwynt hwn, byddai Tîm Gwasanaethau Eiddo'r Cyngor wedyn yn ymgysylltu â gwasanaethau'n fewnol yn erbyn meini prawf penodol i weld a fyddai meysydd gwasanaeth eraill yn dymuno cymryd perchnogaeth neu feddiannaeth ar y tir neu'r adeilad. Ar ôl hynny, pe na bai diddordeb o'r fath ar ddod byddai Gwasanaethau Eiddo yn archwilio cyfleoedd i'r safle gael ei farchnata'n allanol gydag ystyriaeth benodol wedi'i chynnwys ar gyfer darpariaeth Cymraeg, lechyd neu Gymuned.

Cyfranogiad

Mae cynllunio a datblygu cynigion trefniadaeth ysgolion effeithiol yn hanfodol i nod Llywodraeth Cymru o drawsnewid addysg yng Nghymru a darparu gwell canlyniadau addysgol gydag ymrwymiad i gynyddu effeithiolrwydd ysgolion, ac anghydraddoldebau cul o ran cyrhaeddiad rhwng ardaloedd, grwpiau ac unigolion breintiedig a difreintiedig.

Trwy [TîmCaerffili - Yn Well Gyda'n Gilydd](#), mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau gwasanaethau o ansawdd uchel sy'n canolbwyntio ar y dinesydd ar gyfer y cymunedau sy'n creu ein bwrdeistref sirol. Wrth ddiogelu gwasanaethau cyhoeddus ar gyfer y dyfodol, rydyn ni'n cydnabod yr angen i sicrhau ymgysylltiad effeithiol sy'n ganolog i'n penderfyniadau - [Darllenwch ragor am ein dull o ymgynghori ac ymgysylltu yma](#)

Ar gyfer y cynnig hwn, rhaid i'n proses ymgynghori ddilyn canllawiau statudol Llywodraeth Cymru fel sydd wedi'u nodi yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Mae Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018 yn nodi, wrth gynnal proses ymgynghori mewn cysylltiad â chynnig ysgol, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi gwybodaeth i alluogi gwneud penderfyniadau tryloyw, cytbwys ac agored.

Mae'r broses ymgynghori yn gyfle i bobl ddysgu am y cynnig, gofyn cwestiynau a gwneud sylwadau a fydd yn cael eu cofnodi a'u crynhoi mewn adroddiad ymgynghori. Bydd yr adroddiad hwn yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a bydd yn cael ei ystyried pan fydd y Cabinet yn penderfynu ar y ffordd ymlaen.

6. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

A yw'r cynnig yn sicrhau ein bod yn gwneud y cyfraniad mwyaf posibl at y Nodau Llesiant a sut?

Cymru lewyrchus

Cymdeithas arloesol, gynhyrchiol, carbon isel sy'n cydnabod y terfynau sydd ar yr amgylchedd byd-eang ac sydd, o ganlyniad, yn defnyddio adnoddau mewn modd effeithlon a chymesur (gan gynnwys gweithredu ar newid yn yr hinsawdd); ac sy'n datblygu poblogaeth fedrus ac addysgedig mewn economi sy'n cynhyrchu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth, gan ganiatáu i bobl fanteisio ar y cyfoeth a gynhyrchir drwy gael gafael ar waith addas

Prif fanteision y cynllun yw:

- ✓ Symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg gan ddod â Chaerffili yn unol â gweddill Cymru
- ✓ Gellir dod â theuluoedd at ei gilydd a'u hailuno ac osgoi'r rhannu y mae rhai yn ei brofi pan fydd plant o'r un teulu, oherwydd trefniant presennol ysgolion, yn cael eu gwahanu yn 11 oed.
- ✓ Rhagor o gysondeb yn yr hyn rydyn ni'n ei ddarparu i bobl ifanc
- ✓ Lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi staff a disgyblion i gael eu hintegreiddio dros gyfnod priodol
- ✓ Lleihau lleoedd gwag yn Ysgol Lewis Pengam
- ✓ Gwell gwerth am arian a model mwy cynaliadwy o gyflenwi
- ✓ Lleihau nifer yr adeiladau a gynhelir, gydag ôl-groniad gwaith cynnal a chadw cysylltiedig

Mae'r cynnig hwn yn cefnogi dull cydweithredol y Cyngor o wneud y mwyaf o botensial llawn holl asedau'r Cyngor. Yn amodol ar gymeradwyaeth i symud ymlaen, mae gan y Cyngor Llif Gwaith Gwaredu Asedau y cytunwyd arno sy'n galluogi dull cyson a llym i gael ei ddefnyddio pan fydd tir a / neu adeiladau yn mynd warged i ofynion gweithredol.

Yn y lle cyntaf, byddai'r gwasanaeth sy'n meddiannu'r tir a/neu'r adeilad dan sylw yn symud i ddatgan ei fod yn warged, a fyddai'n wir ar gyfer safle Ysgol Lewis i Ferched yn yr achos hwn. O'r pwynt hwn, byddai Tîm Gwasanaethau Eiddo'r Cyngor wedyn yn ymgysylltu â gwasanaethau'n fewnol yn erbyn meini prawf penodol i weld a fyddai meysydd gwasanaeth eraill yn dymuno cymryd perchnogaeth neu feddiannaeth ar y tir neu'r adeilad. Ar ôl hynny, pe na bai diddordeb o'r fath ar ddod byddai Gwasanaethau Eiddo yn archwilio cyfleoedd i'r safle gael ei farchnata'n allanol gydag ystyriaeth benodol wedi'i chynnwys ar gyfer darpariaeth Cymraeg, lechyd neu Gymuned.

Cymru gydnerth

Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau iach gweithredol sy'n cynnal cydnerthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol ynghyd â'r gallu i addasu i newid (ar gyfer newid yn yr hinsawdd)

Ar 4 Mehefin 2019, cyhoeddodd y Cyngor argyfwng hinsawdd yn Hysbysiad o Gynnig, gyda chefnogaeth lawn gan bob plaid wleidyddol. O ganlyniad, mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili wedi ymrwymo i fod yn garbon niwtral net erbyn 2030.

Yn unol â'r amcanion buddsoddi diweddaraf a thargedau Llywodraeth Cymru, mae'n parhau i fod yn ymrwymiad i ni fod unrhyw gynigion ad-drefnu ysgolion yn ystyried yr effaith ar gyflawni Carbon Sero Net ac fel rhan o ffurfio'r argymhelliad hwn, rhoddwyd ystyriaeth i'r effaith ar garbon gweithredol yn ogystal ag egwyddorion adeiladu a thrafnidiaeth cynaliadwy.

Cymru iachach

Cymdeithas lle mae llesiant corfforol a meddyliol pobl cystal â phosibl a lle deallir dewisiadau ac ymddygiadau sydd o fudd i iechyd yn y dyfodol

Mae cynllunio a datblygu cynigion trefniadaeth ysgolion effeithiol yn hanfodol i nod Llywodraeth Cymru o drawsnewid addysg yng Nghymru a darparu gwell canlyniadau addysgol gydag ymrwymiad i gynyddu effeithiolrwydd ysgolion, ac anghydraddoldebau cul o ran cyrhaeddiad rhwng ardaloedd, grwpiau ac unigolion breintiedig a difreintiedig.

Prif fanteision y cynllun yw:

- ✓ Symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg gan ddod â Chaerffili yn unol â gweddill Cymru
- ✓ Gellir dod â theuluoedd at ei gilydd a'u hailuno ac osgoi'r rhannu y mae rhai yn ei brofi pan fydd plant o'r un teulu, oherwydd trefniant presennol ysgolion, yn cael eu gwahanu yn 11 oed.
- ✓ Rhagor o gysondeb yn yr hyn rydyn ni'n ei ddarparu i bobl ifanc
- ✓ Lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi staff a disgyblion i gael eu hintegreiddio dros gyfnod priodol
- ✓ Lleihau lleoedd gwag yn Ysgol Lewis Pengam
- ✓ Gwell gwerth am arian a model mwy cynaliadwy o gyflenwi
- ✓ Lleihau nifer yr adeiladau a gynhelir, gydag ôl-groniad gwaith cynnal a chadw cysylltiedig

Bydd Grwpiau Cymunedol presennol Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu hannog i adleoli i Ysgol Lewis Pengam neu'n cael eu cefnogi i ddod o hyd i ddarpariaeth amgen o fewn yr ardal leol, er enghraifft Llyfrgell Ystrad Mynach. Bydd ymarfer casglu data yn cael ei gynnal a bydd unrhyw grwpiau a nodir yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig hwn.

Mae'r cynnig hwn yn ymwneud â darpariaeth yr ysgol yn unig ac ni ddisgwylir unrhyw effaith ar y cyfleusterau hamdden cyfagos.

Cymru sy'n fwy cyfartal

Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial ni waeth beth fo'u cefndir na'u hamgylchiadau (gan gynnwys eu cefndir a'u hamgylchiadau economaidd-gymdeithasol)

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod gan bobl anghenion, gofynion a nodau gwahanol a byddwn ni'n gweithio'n weithredol yn erbyn pob math o wahaniaethu drwy hyrwyddo cysylltiadau da a chyd-barch o fewn a rhwng ein cymunedau.

Mae asesiadau effaith yn ein helpu i ddangos bod gan y Cyngor sylw dyledus wrth arfer ei ddyletswydd cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Maen nhw'n adnodd a ddefnyddiwn i sicrhau bod y polisïau, yr arferion, y prosiectau a'r gweithgareddau sy'n llywio ein gwaith yn sicrhau mynediad cyfartal i'n holl wasanaethau.

Mae asesiadau effaith yn edrych ar a yw newidiadau i'r ffordd yr ydyn ni'n gwneud pethau (fel arferion gwaith neu ffyrdd rydyn ni'n darparu gwasanaethau) yn debygol o gael effaith gadarnhaol neu negyddol ar y bobl rydyn ni'n eu gwasanaethu ac ar y rhai sy'n darparu ein gwasanaethau. Maen nhw'n ein helpu ni i gynllunio i leihau neu gael gwared ar effaith negyddol – er enghraifft drwy wneud newidiadau rhesymol i'r ffordd mae grŵp yn derbyn gwasanaeth (efallai darparu gwybodaeth mewn fformat gwahanol neu ddarparu mynediad â ramp i adeilad ac ati).

Mae ein hysgolion yn hygyrch i ddisgyblion a'r gymuned ehangach beth bynnag fo unrhyw anfantais economaidd-gymdeithasol benodol.

Cymru o gymunedau cydlynus

Cymunedau atyniadol, hyfyw a diogel sydd â chysylltiadau da

Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Lewis Pengam i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025. Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r pontio dros nifer o flynyddoedd. (Ileiau'r effaith ar ddisgyblion arholiadau a galluogi staff a disgyblion i gael eu hintegreiddio dros gyfnod priodol o amser).

Mae Ysgol Lewis i Ferched ac Ysgol Lewis Pengam ar hyn o bryd yn gweithredu dros ddau safle ar wahân o fewn pellter 3 milltir i'w gilydd o fewn gwregys Ystrad Mynach. Rhagwelir mai bychan iawn fydd effaith debygol trefniadau teithio gwahanol o ganlyniad i'r cynnig, er y cydnabyddir y gallai rhai disgyblion ganfod eu hunain yn byw yn nes at safle'r ysgol newydd ac i'r gwrthwyneb eraill yn canfod eu hunain ymhellach i ffwrdd.

Mae'r ddwy ysgol yn rhannu dalgylch ac mae ganddyn nhw'r un ysgolion bwydo ar lefel gynradd, sef Ysgol Gynradd Coedybrain, Ysgol Gynradd Derwendeg, Ysgol Gynradd Glyngaer, Ysgol Gynradd Greenhill, Ysgol Gynradd Hengoed, Ysgol Iau Llancaeath, Ysgol Fabanod Llanfabon, Ysgol Gynradd Maes-y-cwmwr, Ysgol Gynradd Tir-y-berth, Ysgol Gynradd Ystrad Mynach

Nid oes unrhyw newidiadau arfaethedig i'r dalgylchoedd na'r trefniadau bwydo presennol.

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg ac sy'n annog pobl i gyfranogi yn y celfyddydau, a chwaraeon a gweithgareddau hamdden

Cwblhawyd y dadansoddiad Proffil Iaith Gymraeg o ddata'r cyfrifiad gan Fenter Iaith ac fe'i cyhoeddir ar wefan CBS Caerffili sy'n cefnogi Strategaeth yr Iaith Gymraeg. Yn nalgylchoedd yr ysgolion, mae 6 ardal gymunedol sydd â chanran uwch o siaradwyr Cymraeg na'r cyfartaledd ar gyfer bwrdeistref Caerffili. Canran gyfartalog y siaradwyr Cymraeg ym mwrdeistref Caerffili yn 2011 oedd 11.2%. Mae gan Ystrad Mynach, Pengam, Nelson, St Cattwg, Llanbradach a Maes-y-cwmwr i gyd ganrannau uwch na hyn. Mae Maes-y-cwmwr, Nelson, Pengam, a Gelligaer i gyd wedi gweld cynnydd yng nghanran y siaradwyr Cymraeg rhwng data cyfrifiad 2001 a 2011.

Fel y nodir yn ei Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Lle mae ymrwymiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili i hyrwyddo'r Gymraeg a darparu cyfleusterau addysgol deniadol o safon yn amlwg. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddatblygu cyfleoedd ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg lle bo modd. Mae camau gweithredu amrywiol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-2032 a fyddai'n berthnasol i'r cynnig a'r datblygiad yn y ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cynyddu nifer y disgyblion sy'n parhau i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg ac astudio cymwysterau yn y Gymraeg, a fydd hefyd angen datblygu hyder a sgiliau ein gweithlu addysgu i gyflwyno gwersi a chymwysterau Cymraeg. [Caerffili -Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg](#)

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Cenedl sydd, wrth iddi wneud unrhyw beth i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn ystyried a allai gwneud peth o'r fath gyfrannu'n gadarnhaol at lesiant byd-eang

Prif fanteision y cynllun yw:

- ✓ Symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg gan ddod â Chaerffili yn unol â gweddill Cymru

- ✓ Gellir dod â theuluoedd at ei gilydd a'u hailuno ac osgoi'r rhannu y mae rhai yn ei brofi pan fydd plant o'r un teulu, oherwydd trefniant presennol ysgolion, yn cael eu gwahanu yn 11 oed.
- ✓ Rhagor o gysondeb yn yr hyn rydyn ni'n ei ddarparu i bobl ifanc
- ✓ Lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi staff a disgyblion i gael eu hintegreiddio dros gyfnod priodol
- ✓ Lleihau lleoedd gwag yn Ysgol Lewis Pengam
- ✓ Gwell gwerth am arian a model mwy cynaliadwy o gyflenwi
- ✓ Lleihau nifer yr adeiladau a gynhelir, gydag ôl-groniad gwaith cynnal a chadw cysylltiedig

Prif anfanteision y cynllun yw:

- Gall amseroedd teithio newid i leiafrif o ddisgyblion yn dibynnu ar eu hagosrwydd at Ysgol Lewis Pengam, ond gall hyn hefyd fod yn berthnasol i'r gwrthwyneb i'r rhai sy'n agosach ac a oedd yn mynychu Ysgol Lewis i Ferched yn flaenorol.
 - Mae angen cefnogi defnydd cymunedol a hygyrchedd darpariaeth amgen ar gyfer grwpiau sy'n defnyddio safle presennol Ysgol Lewis i Ferched a'u hannog i drosglwyddo i safle Ysgol Lewis Pengam neu ddewisiadau amgen addas eraill.
 - Bydd cyfnod pontio i'r disgyblion a bydd angen ystyried cefnogaeth briodol ar gyfer 'Ymgartrefu'
 - Bydd angen datgomisiynu a gwaredu safle presennol Ysgol Lewis i Ferched yn unol â'r canllawiau priodol unwaith y bydd y cyfnod pontio graddol wedi'i gwblhau.
 - Rhagwelir mai ychydig iawn o effaith fydd ar ysgolion eraill trwy gynydd mewn capasiti a reolir ac a fydd yn cael ei reoli fesul cam
-

7. Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a Safonau'r Gymraeg

(Mae Mesur y Gymraeg 2011 a Safonau'r Gymraeg yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor roi 'sylw dyledus' i'r effaith gadarnhaol neu negyddol y gallai cynnig ei chael ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg a sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg)
Safonau Llundain Polisi – Dogfen Gynqor Arferion Da

7a. Cysylltiadau â Strategaeth Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru a Strategaeth Cymraeg Pum Mlynedd 2022-2027 a Phroffil Iaith BSC

- (i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?

Fel y nodir yn ei Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg lle mae ymrwymiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili i hyrwyddo'r Gymraeg a darparu cyfleusterau addysgol deniadol o safon yn amlwg. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddatblygu cyfleoedd ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg lle bo modd. Mae camau gweithredu amrywiol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-2032 a fyddai'n berthnasol i'r cynnig a'r datblygiad yn y ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cynyddu nifer y disgyblion sy'n parhau i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg ac astudio cymwysterau yn y Gymraeg, a fydd hefyd angen datblygu hyder a sgiliau ein gweithlu addysgu i gyflwyno gwersi a chymwysterau Cymraeg.

Ymgwymerir ag ymgysylltu â Fforwm Iaith Gymraeg Caerffili fel rhan o weithrediad y cynnig hwn i sicrhau bod yr holl sefydliadau perthnasol yn ymwneud â hyrwyddo'r Gymraeg.

(ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?
Ddim yn berthnasol

(iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon? e.e. WESP, TAN20, CDLI, Cyfrifiad
Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion

Cwblhawyd y dadansoddiad Proffil Iaith Gymraeg o ddata'r cyfrifiad gan Fenter Iaith ac fe'i cyhoeddir ar wefan CBS Caerffili sy'n cefnogi Strategaeth yr Iaith Gymraeg. Yn nalgylchoedd yr ysgolion, mae 6 ardal gymunedol sydd â chanran uwch o siaradwyr Cymraeg na'r cyfartaledd ar gyfer bwrdeistref Caerffili. Canran gyfartalog y siaradwyr Cymraeg ym mwrdeistref Caerffili yn 2011 oedd 11.2%. Mae gan Ystrad Mynach, Pengam, Nelson, St Cattwg, Llanbradach a Maes-y-cwmwr i gyd ganrannau uwch na hyn. Mae Maes-y-cwmwr, Nelson, Pengam, a Gelligaer i gyd wedi gweld cynnydd yng nghanran y siaradwyr Cymraeg rhwng data cyfrifiad 2001 a 2011

7b. Cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg. *Safonau 88–93 yn benodol*

(i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?

Mae'r holl ddogfennaeth, gan gynnwys y wefan sy'n ymwneud â'r cynnig, yn cael ei chynhyrchu yn Gymraeg a Saesneg, sy'n cefnogi'r defnydd o'r Gymraeg ymhellach ac yn peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Bydd y cyfnod Ymgynghori yn sicrhau bod ymgynghoreion allweddol yn cael eu targedu fel yr amlinellir yn Fframwaith Ymgynghori ac Ymgysylltu CBSC; bydd y broses yn darparu cyfleoedd i ymateb yn newis iaith - Cymraeg neu Saesneg. Yn ogystal, ymgynghorir ar farn plant a phobl ifanc y mae'r cynnig hwn yn effeithio arnynt trwy sesiynau gwybodaeth ac adborth wedi'u targedu a chynhyrchu fersiynau o'r ddogfennaeth sy'n addas i blant sydd hefyd ar gael yn y Gymraeg neu'r Saesneg.

(ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?
Ddim yn berthnasol

(iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon? e.e. WESP, TAN20, CDLI, Cyfrifiad
Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion

Prosesau Ymgynghori Hanesyddol yn ymwneud â'r Gymraeg a'r Saesneg

7c. Cyfleoedd i hyrwyddo'r Gymraeg e.e. statws, defnyddio gwasanaethau Cymraeg, defnyddio'r Gymraeg mewn bywyd pob dydd yn y gwaith/cymuned

(i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?

Fel y nodir yn ei Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Lle mae ymrwymiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili i hyrwyddo'r Gymraeg a darparu cyfleusterau addysgol deniadol o safon yn amlwg. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddatblygu

cyfleoedd ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg lle bo modd. Mae camau gweithredu amrywiol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-2032 a fyddai'n berthnasol i'r cynnig a'r datblygiad yn y ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cynyddu nifer y disgyblion sy'n parhau i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg ac astudio cymwysterau yn y Gymraeg, a fydd hefyd angen datblygu hyder a sgiliau ein gweithlu addysgu i gyflwyno gwersi a chymwysterau Cymraeg.

Ymgynghorir yn ddwyieithog a thargedir at bobl a grwpiau penodol oherwydd eu diddordeb personol yn y maes.

Bydd yr holl ddogfennau a gyhoeddir ar wefan Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu CBSC sy'n ymwneud â'r cynnig yn cael eu cyfieithu drwy Dîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg y Cyngor.

(ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?

Ddim yn berthnasol

(iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon? e.e. WESP, TAN20, CDLI, Cyfrifiad

Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion

Prosesau Ymgynghori Hanesyddol sy'n ymwneud ag Ysgolion.

Ymgysylltiad Cychwynnol â Phenaethiaid Ysgol.

7ch. Cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg e.e. staff, trigolion ac ymwelwyr

(i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?

Ymgynghorir yn ddwyieithog a thargedir at bobl a grwpiau penodol oherwydd eu diddordeb personol yn y maes.

Bydd yr holl ddogfennau a gyhoeddir ar wefan Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu CBSC sy'n ymwneud â'r cynnig yn cael eu cyfieithu drwy Dîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg y Cyngor.

Bydd y strwythur staffio yn Ysgol Lewis Pengam yn newid a rhagwelir y bydd staff Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu lleoli yn Ysgol Lewis Pengam lle bo modd a byddwn hefyd yn cefnogi staff i gael eu cyflogi mewn ysgolion eraill lle mae lleoedd gwag. Mae'r Cyngor yn deall yn llawn y bydd llawer o bryder ond mae am roi sicrwydd y bydd yr holl staff yn cael eu cefnogi drwy'r broses.

- (ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?
Ddim yn berthnasol
- (iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon? *e.e. WESP, TAN20, CDLI, Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion*
Best practice in supporting and promoting the Welsh Language across schools in Wales
Engagement with the Council's Policy Officer for Equalities and Welsh Language

7d. Peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg

- (i) A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?
Gellir darparu ar hyn o bryd unrhyw gyfarfodydd gyda'r ysgol i drafod darpariaeth addysg trwy ddewis iaith y plentyn / teulu a'r hawl sydd ganddynt i hyn o dan Fesur y Gymraeg.

Cynhyrchir yr holl ddogfennaeth gan gynnwys y wefan sy'n ymwneud â'r cynnig yn Gymraeg ac yn Saesneg.

Bydd modd anfon a derbyn pob ymateb i ymgynghoriad a gwrthwynebiad yn Gymraeg a Saesneg gan sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg.
- (ii) Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?
Ddim yn berthnasol
- (iii) Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon? *e.e. WESP, TAN20, CDLI, Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion*
Gweithgareddau Ymgysylltu Hanesyddol a gyflawnwyd drwy'r Cod Trefniadaeth Ysgolion a Strategaeth Ymgynghori ac Ymgysylltu'r Cyngor

7dd. Ar ôl ystyried yr effeithiau uchod, sut mae'r cynnig wedi cael ei ddatblygu er mwyn sicrhau ei fod yn cael effeithiau cadarnhaol, neu fwy o effeithiau cadarnhaol ar (a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a b) o ran peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Angen a galw

Rydyn ni'n cynnig:

- Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Ysgol Lewis Pengam i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025.

Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd. (ac felly'n lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Mae'r ddwy Ysgol Uwchradd yn darparu eu haddysg gynradd trwy gyfrwng y Saesneg.

Mae cryfderau'r ddwy ysgol yn ategu ei gilydd ac mae'r ysgolion eisoes yn cydweithio'n dda i gyflwyno darpariaeth ôl-16 a chynorthwyo dysgu proffesiynol. Fel rhan o'r cynnig hwn, bydd mwy o gyfleoedd i staff ehangu eu dysgu proffesiynol eu hunain a chael effaith gadarnhaol ar ddysgu gan eraill hefyd. Mae'r ddau uwch dîm arwain wedi ymrwymo i wneud y mwyaf o arferion da a thalentau.

Fel y nodir yn ei Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg lle mae ymrwymiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili i hyrwyddo'r Gymraeg a darparu cyfleusterau addysgol deniadol o safon yn amlwg. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddatblygu cyfleoedd ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg lle bo modd. Mae camau gweithredu amrywiol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-2032 a fyddai'n berthnasol i'r cynnig a'r datblygiad yn y ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cynyddu nifer y disgyblion sy'n parhau i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg ac astudio cymwysterau yn y Gymraeg, a fydd hefyd angen datblygu hyder a sgiliau ein gweithlu addysgu i gyflwyno gwersi a chymwysterau Cymraeg.

Rhoddir ystyriaeth hefyd i osod targedau yn unol â'r Papur Gwyn Addysg y Gymraeg: Addysgu'r Gymraeg i wella'r ddarpariaeth Gymraeg mewn ysgolion a gynhelir nad ydynt eisoes yn ysgolion cyfrwng Cymraeg dynodedig. Cynhelir trafodaethau a chefnogaeth bellach gyda'r ddwy ysgol wrth i'r cynnig fynd rhagddo i ymchwilio i'r opsiynau sydd ar gael i gefnogi'r dyhead hwn.

Ar y cyfan, bydd y cynnig hwn yn hyrwyddo pontio gwell ac yn gwneud y mwyaf o adnoddau ac arbenigedd er mwyn adeiladu ar ansawdd y ddarpariaeth bresennol a chreu profiad cydaddysgol o ansawdd uchel ar gyfer pob disgybl oed uwchradd yng Nghwm Rhymni Uchaf.

Lleoliad

Mae Ysgol Lewis i Ferched ac Ysgol Lewis Pengam ar hyn o bryd yn gweithredu dros ddau safle ar wahân o fewn pellter 3 milltir i'w gilydd o fewn gwregys Ystrad Mynach.

Mae'r ddwy ysgol yn rhannu dalgylch ac mae ganddyn nhw'r un ysgolion bwydo ar lefel gynradd, sef Ysgol Gynradd Coedybrain, Ysgol Gynradd Derwendeg, Ysgol Gynradd Glyngaer, Ysgol Gynradd Greenhill, Ysgol Gynradd Hengoed, Ysgol Iau Llancaeath, Ysgol Fabanod Llanfabon, Ysgol Gynradd Maes-y-cwmwr, Ysgol Gynradd Tir-y-berth, Ysgol Gynradd Ystrad Mynach.

Nid oes unrhyw newidiadau arfaethedig i'r trefniant hwn.

Dull a phroses

Rydyn ni'n cynnig:

- Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Ysgol Lewis Pengam i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025.

Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd. (ac felly'n lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Ar gyfer y cynnig hwn, rhaid i'n proses ymgynghori ddilyn canllawiau statudol Llywodraeth Cymru fel sydd wedi'u nodi yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Mae'n ofynnol i ni roi gwybod i'r canlynol o'n cynigion trwy lythyr neu e-bost:

<i>Rhestr Ymgynghoreion</i>	
Disgyblion a Chynghorau Disgyblion*	Gweinidogion Cymru
Rhieni, darpar rieni, gwarcheidwaid a gofalwyr*	Aelodau Cynulliad ac Aelodau Seneddol sy'n cynrychioli'r ardal a wasanaethir *
Pennaeth, staff a chyrrff llywodraethu*	Aelodau CBSC Lleol
Cyfarwyddwyr Addysg ar gyfer Awdurdodau Cyfagos	Cynghorau Tref a Chymuned Lleol
Cymdeithasau Staff Addysgu a Staff Cynorthwyol	Estyn
Rhwydwaith Rhieni	Fforwm Addysg Cymru
Cyfarwyddwyr yr Esgobaeth / Byrddau Addysg	Consortium De-ddwyrain Cymru (GCA)
Comisiynwyr Heddlu a Throseddau Gwent a De Cymru	Cynghrair Trafnidiaeth De-ddwyrain Cymru (SEWTA)
Partneriaeth Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant	Mudiad Meithrin, Menter Iaith a darparwyr meithrinfeydd gwirfoddol

- *ysgolion yn uniongyrchol neu'n debygol o gael eu heffeithio gan y cynnig yn unig*

Fel rhan o'r cynnig hwn, lluniwyd y dogfennau canlynol:

- Dogfen Ymgynghori yn amlinellu'r cynnig (ar gael mewn nifer o fformatau)
- Asesiad Effaith Integredig

Mae gwybodaeth ar gael ar wefan y Cyngor ac mae'r holl ddogfennaeth yn cael ei chyhoeddi yn Gymraeg a Saesneg ac ar gael mewn ieithoedd neu fformatau eraill ar gais.

8. Data a Gwybodaeth

(Pa ddata neu dystiolaeth arall a ddefnyddiwyd i lywio gwaith datblygu'r cynnig? Gall tystiolaeth gynnwys canlyniad ymgynghoriadau blaenorol, cronfeydd data presennol, prosiectau peilot, adolygiad o gwynion a chanmoliaeth cwsmeriaid a/neu adborth defnyddwyr gwasanaeth eraill, data cenedlaethol a rhanbarthol, cyhoeddiadau academaidd ac adroddiadau ymgynghorwyr ac ati)

Data/tystiolaeth (Rhowch ddolen i'r adroddiad os yw'n briodol)

- **Cyfrifiad 2011**
[Cyfrifiad 2011 - Swyddfa Ystadegau Gwladol \(SYG\)](#)
- **Arolwg defnydd o'r Gymraeg 2019-2020**
[Defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg: Gorffennaf 2019 i Fawrth 2020 - Llyw Cymru](#)
- **Sefyllfa'r Gymraeg- Comisiynydd y Gymraeg**
<https://www.comisiynyddygyymraeg.cymru/cyhoeddiadau-ac-adnoddau/sefyllfar-gymraeg-2016-20-adroddiad-5-mlynedd>
- **Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth**
<https://www.llyw.cymru/data-am-y-gymraeg-or-arolwg-blynyddol-or-boblogaeth>
- **Adroddiadau sicrwydd Comisiynydd y Gymraeg**
<https://www.comisiynyddygyymraeg.cymru/sefydliadau-cyhoeddus/cyngor-a-chymorth/adroddiadau-sicrwydd>
- **Arolwg Cenedlaethol Cymru**
<https://www.llyw.cymru/arolwg-cenedlaethol-cymru-diwylliant-ar-iaith-gymraeg>
- **Cymraeg 2050: adroddiadau blynyddol**
<https://www.llyw.cymru/cymraeg-2050-adroddiadau-blynyddol>
- **Nodyn cyngor technegol (TAN) 20**
<https://www.llyw.cymru/nodyn-cyngor-technegol-tan-20-cynllunio-ar-gymraeg>
- **Data iechyd a'r iaith Gymraeg**
<https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Health-and-Social-Care/General-Medical-Services/Pre-October-2009/GPWelshlanguageAbility-by-LocalHealthBoard-Year>
- **Data'r iaith Gymraeg a'r economi**
[Clawr tasg a gorffen Cymraeg](#)

Canfyddiadau perthnasol allweddol

- Nifer y bobl a oedd yn gallu siarad Cymraeg yn y Fwrdeistref Sirol oedd 42,700 neu 24.3%
- Roedd 19.9% o'r boblogaeth yn gallu darllen Cymraeg, 18.4% yn gallu ysgrifennu Cymraeg, a 27.2% yn gallu deall Cymraeg llafar
- Amllder nifer y bobl a oedd yn siarad Cymraeg ym Mwrdeistref Sirol Caerffili bob dydd oedd 10.2%
- Dros y pum mlynedd diwethaf mae nifer y plant sy'n trosglwyddo o leoliadau blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg wedi amrywio o 72.29% i 99.43%.
- O'r holl boblogaeth ysgol gynradd mae 17.22% yn mynychu addysg cyfrwng Cymraeg gyda thua 97.75% o'r rhain yn trosglwyddo i addysg uwchradd cyfrwng Cymraeg.

Sefyllfa Bresennol (Ysgolion):

Ysgol Lewis i Ferched

- Cyfrwng Saesneg
- Ysgol Uwchradd gymunedol
- Ar hyn o bryd mae gan y safle le i 1103 o ddisgyblion
- Y rhif derbyn a gyhoeddir yw 180
- Ar hyn o bryd mae 38.35% o leoedd gwag
- Mae 83.86% o'r disgyblion presennol ar y gofrestr yn dod o fewn y dalgylch.
- Ar hyn o bryd mae Ysgol Lewis i Ferched yn Ysgol Uwchradd Cyfrwng Saesneg. Cafodd yr adeilad ei adeiladu'n wreiddiol ym 1959, ond cafodd Ysgol Gyfun Lewis i Ferched ym 1973 ar ôl uno ag Ysgol Ramadeg Lewis i Ferched.
- Mae'r ysgol yn meddiannu cyfanswm arwynebedd y safle o tua 7.7 hectar sy'n cynnwys 24 adeilad, a 7 ohonyn nhw yn adeiladau dros dro

Ysgol Lewis Pengam

- Cyfrwng Saesneg
- Ysgol Uwchradd gymunedol
- Ar hyn o bryd mae gan y safle le ar gyfer 1140 o ddisgyblion, fodd bynnag, drwy ailgyflunio'r defnydd o ystafelloedd, byddai ganddo allu i ddarparu ar gyfer disgyblion o'r ddwy ysgol
- Y rhif derbyn a gyhoeddwyd ar hyn o bryd yw 191
- Ar hyn o bryd mae 42.63% o leoedd gwag
- Mae 84.22% o'r disgyblion presennol ar y gofrestr yn dod o fewn y dalgylch.

- Cafodd yr ysgol ei hadeiladu a'i hagor yn wreiddiol yn 2002, ac fe'i hariannwyd gan raglen Menter Cyllid Preifat (PFI) Llywodraeth Cymru.
- Mae gan yr ysgol arwynebedd safle o tua 7.8 Hectar sy'n cynnwys 2 adeilad a manau awyr agored.

Mae'r ddwy ysgol yn rhannu dalgylch ac mae ganddyn nhw'r un ysgolion bwydo ar lefel gynradd, sef Ysgol Gynradd Coedybrain, Ysgol Gynradd Derwendeg, Ysgol Gynradd Glyngaer, Ysgol Gynradd Greenhill, Ysgol Gynradd Hengoed, Ysgol Iau Llancaeach, Ysgol Fabanod Llanfabon, Ysgol Gynradd Maes-y-cwmwr, Ysgol Gynradd Tir-y-berth, Ysgol Gynradd Ystrad Mynach

Sut mae'r data/tystiolaeth wedi llywio'r cynnig hwn?

Sefydloodd Cabinet Caerffili Fwrdd yn 2019 i ddatblygu argymhellion ar gyfer newid mewn perthynas â Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben ar draws Caerffili.

Roedd y Bwrdd yn cynnwys ystod eang o randdeiliaid gan gynnwys Prifathrawon, Cynrychiolwyr Coleg, Aelodau Craffu, Cynrychiolwyr Llywodraethwyr, Cynrychiolwyr TU, cynrychiolwyr y GCA a Swyddogion yr Awdurdod Addysg Lleol.

Trwy drafodaethau blaenorol yn 2021, roedd y Bwrdd Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben wedi dod i gonsensws anffurfiol mai cydaddysg fyddai'r ffordd ymlaen yng Nghwm Rhymni Uchaf (CRhU).

Ar ôl ennill consensws y Bwrdd bryd hynny, ymgysylltodd swyddogion yr Awdurdod Addysg Lleol (AALI) yn uniongyrchol â'r pedwar Pennaeth Uwchradd CRhU fel arbenigwyr addysgol i ystyried y safbwynt hwn ymhellach.

Cytunodd Penaethiaid CRhU ar y geiriad canlynol i adlewyrchu eu safbwynt ar ddarpariaeth Un Rhyw yn ogystal â'r budd posibl o symud tuag at gydaddysg ar draws Ysgolion Lewis:

“Rydyn ni'n archwilio ffyrdd i ddod â theuluoedd at ei gilydd a'u hailuno ac yn osgoi'r rhaniad y gall rhai yn ei brofi pan, oherwydd y trefniant presennol o ysgolion, mae plant o'r un teulu yn cael eu gwahanu yn 11 oed”.

Mae'r Bwrdd yn cydnabod mai Ysgol Lewis Pengam ac Ysgol Lewis i Ferched yw'r ysgolion addysg un rhyw a gynhelir gan awdurdodau lleol olaf yng Nghymru. Mae symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg wedi cael ei ystyried gan yr Awdurdod Lleol a'r Ysgolion dros nifer o flynyddoedd.

Cafodd Aelodau'r Bwrdd wybodaeth hefyd am lefelau lleoedd gwag yn Ysgolion Lewis, gyda 38% yn Ysgol Lewis i Ferched a 42% yn Ysgol Lewis Pengam ym mis Ionawr 2024. Yn ei arolygiad AALI diwethaf yn 2012 daeth Estyn i'r casgliad nad

oedd yr awdurdod wedi gwneud digon o gynnydd o ran cael gwared ar gapasiti dros ben o'i ysgolion uwchradd.

A nodwyd unrhyw fylchau yn y dystiolaeth a'r data a ddefnyddiwyd i ddatblygu'r cynnig hwn a sut y caiff y bylchau hyn eu llenwi? *Gellir cynnwys manylion gweithgarwch ymgynghori pellach yn Adran 9.*

Ar y cam hwn o'r broses, nid oes unrhyw fylchau wedi'u nodi. Fodd bynnag, yn amodol ar dderbyn cymeradwyaeth i symud ymlaen i ymgynghoriad, bydd yr Asesiad Effaith Integredig hwn yn cael ei adolygu i gynnwys unrhyw elfennau ychwanegol a amlygwyd drwy'r broses ymgynghori statudol.

Pwrpas yr asesiad pellach hwn yw ystyried unrhyw wybodaeth bellach neu opsiynau amgen a gyflwynwyd drwy'r ymgynghoriad neu fel arall.

9. Ymgynghori

(Mewn rhai achosion, mae gofyniad cyfreithiol i ymgynghori. Mewn achosion eraill, hyd yn oed os nad oes unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol, gall pobl ddisgwyl, yn ddilys ddigon, y cynhelir ymgynghoriad. Os penderfynwyd bod angen cynnal ymgynghoriad, mae'n rhaid dilyn Egwyddorion Gunning. Ystyriwch y Fframwaith Ymgynghori ac Ymgysylltu. Noder ei bod yn bosibl y bydd angen diweddarau hyn wrth i'r cynnig ddatblygu ac er mwyn atgyfnerthu'r asesiad.

Disgrifiwch yn gryno unrhyw ymgynghoriadau diweddar neu arfaethedig gan roi sylw arbennig i ddangos tystiolaeth bod Egwyddorion Gunning wedi'u dilyn.

Â phwy yr ymgynghorwyd?

Yn ei gyfarfod ar 6 Chwefror 2024, penderfynodd y Bwrdd yn unfrydol gefnogi'r cynnig i ymgynghori â rhanddeiliaid yn ffurfiol gyda'r bwriad o:

- (1) symud o ddarpariaeth Un Rhyw i gyd-addysg yng Nghwm Rhymni Uchaf
- (2) lleoli disgyblion dalgylch Lewis ar safle Ysgol Lewis Pengam, wrth gadw safle Ysgol Lewis i Ferched i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd (lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Yna cyfarfu Pwyllgor Craffu Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol y Cyngor i ystyried yr adroddiad a'r cynigion ar 20 Mawrth 2024. Nododd y Pwyllgor y gefnogaeth unfrydol gan y Bwrdd Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben ac yna gwnaeth sylwadau a chraffu ar gynigion cyn iddynt gael eu hystyried ymlaen yn y Cabinet.

Yna, cytunodd y Cabinet, yn ei gyfarfod ar 3 Ebrill, yr argymhelliad i symud i ymgynghoriad.

Trwy [TîmCaerffili - Yn Well Gyda'n Gilydd](#), mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau gwasanaethau o ansawdd uchel sy'n canolbwyntio ar y dinesydd ar gyfer y cymunedau sy'n creu ein bwrdeistref sirol. Wrth ddiogelu gwasanaethau cyhoeddus ar gyfer y dyfodol, rydyn ni'n cydnabod yr angen i sicrhau ymgysylltiad effeithiol sy'n ganolog i'n penderfyniadau - [Darllenwch ragor am ein dull o ymgynghori ac ymgysylltu yma](#)

Ar gyfer y cynnig hwn, rhaid i'n proses ymgynghori ddilyn canllawiau statudol Llywodraeth Cymru fel sydd wedi'u nodi yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Mae'r broses ymgynghori ffurfiol yn dechrau ddydd Llun 3 Mehefin 2024

Mae'r ddogfen ymgynghori a'r ffurflen ymateb hon ar gael yn electronig ar wefan y Cyngor. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar [wefan Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu](#)

Mae Fersiwn Cryno Bob Dydd i Blant a Phobl Ifanc o'r ymgynghoriad hwn hefyd wedi'i gynhyrchu. Mae hwn a'r fersiwn llawn ar gael ar wefan Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili ac mae copïau printiedig hefyd ar gael ar gais.

Os hoffech chi gael yr wybodaeth hon mewn unrhyw fformat arall, er enghraifft print bras, neu help gyda dehongli mewn iaith wahanol, cysylltwch â ni ar 01443 864817 / Ysgolionyr21ainGanrif@caerffili.gov.uk fel bod modd gwneud y trefniadau angenrheidiol i ddarparu'r gwasanaeth hwn.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw hanner nos, 15 Gorffennaf 2024

Yn anffodus, ni fyddwn yn gallu ystyried unrhyw ymatebion sy'n dod i law ar ôl y dyddiad hwn.

Wrth gyflwyno unrhyw gynnig, gwneir trefniadau addas i ymgynghori a chynnwys disgyblion drwy gydol y broses ac ar ôl eu meddiannu. Mae fersiwn sy'n addas i blant o'r Ddogfen Ymgynghori wedi'i chynhyrchu a bydd unrhyw adborth gan ddisgyblion a Chynghorau Ysgol ar gyfer yr ysgolion hynny y mae'r cynigion yn effeithio'n uniongyrchol arnyn nhw yn cael ei gynnwys yn y ddogfennaeth a anfonir at y Cabinet i'w hystyried unwaith y bydd y cyfnod ymgynghori wedi dod i ben.

Pan ymgynghorwyd â nhw, a gynhaliwyd yr ymgynghoriad ar y cam ffurfiannol ac a roddwyd digon o amser i ymgynghoreion ystyried ac ymateb?

Rhagwelir ar hyn o bryd y byddai'r broses ymgynghori yn cael ei chynnal yn unol â'r amserlen ganlynol yn seiliedig ar gymeradwyaeth ar bob cam o'r broses:

Ysgol Ferched Lewis ac Ysgol Lewis Pengam Cynnig	
Ymgynghoriad yn Agor	3 Mehefin 2024
Craffu (fel ymgynghorai)	4 Mehefin 2024
Ymgynghoriad yn dod i ben	15 Gorffennaf 2024
Craffu (ystyried yr Adroddiad Ymgynghori a chadarnhau cyhoeddi Hysbysiad Statudol)	3 Medi 2024
Cabinet (ystyried Adroddiad Ymgynghori a chytuno i gyhoeddi Hysbysiad Statudol)	19 Medi 2024
Hysbysiad Statudol / Cyfnod Gwrthwynebu yn Agor	26 Medi 2024
Diwedd y Cyfnod Hysbysiad Statudol / Gwrthwynebu	24 Hydref 2024
Craffu (ystyried Adroddiad Gwrthwynebu)	26 Tachwedd 2024
Cabinet (gwneud penderfyniad terfynol)	11 Rhagfyr 2024

Mae'r llinelau amser wedi'u llunio i gydymffurfio â chanllawiau Ymgynghori Llywodraeth Cymru gan ganiatáu digon o amser i ymgynghoreion ystyried ac ymateb.

A roddwyd digon o wybodaeth i'r ymgynghoreion er mwyn iddynt wneud penderfyniad hyddysg ynghylch y cynnig?

Rhoddyd adroddiad i'r Pwyllgor Craffu Addysg ac Aelodau'r Cabinet yn amlinellu'r cynnig a'r ffordd ymlaen a argymhellir, sydd ar gael i'r cyhoedd:

Adroddiad Craffu – [Dolen i'r Ddogfen](#)

Adroddiad Cabinet – [Dolen i'r Ddogfen](#)

Ar gyfer y cynnig hwn, rhaid i'n proses ymgynghori ddilyn canllawiau statudol Llywodraeth Cymru fel sydd wedi'u nodi yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Mae'r broses ymgynghori ffurfiol yn dechrau ddydd Llun 3 Mehefin 2024

Beth oedd y canlyniadau allweddol?

Hyd yma:

- Nododd y Pwyllgor Craffu gefnogaeth unfrydol y Bwrdd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben (y Bwrdd) i'r cynigion a nodir yn 5.7(1), 5.7(2) a 5.18(1) o'r adroddiad, a gwnaeth sylwadau ar a chraffu ar gynnwys yr adroddiad a'r cynigion a nodwyd cyn iddynt gael eu hystyried yn y Cabinet.
- Ystyriwyd gan y Pwyllgor Sgriwtini Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol ar Dydd Mawrth 20 Mawrth 2024.
 1. Nodi cefnogaeth unfrydol y Bwrdd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben (y Bwrdd) i'r cynigion a nodir yn 5.7(1), 5.7(2) a 5.18(1) o'r adroddiad hwn.
 2. Cymeradwyo symud ymlaen i ymgynghori fel yr amlinellwyd yn yr adroddiad. (Unfrydol)
- Mae sesiynau ymgysylltu cychwynnol wedi eu cynnal gyda Phenaethiaid y ddwy ysgol.

A ystyriwyd canfyddiadau'r ymgynghoriad?

Cynhelir dadansoddiad pellach ar ôl yr ymgynghoriad pan fydd y garfan ehangach o randdeiliaid fel y nodir yn y Cod, Estyn a gweithgareddau Ymgysylltu â Disgyblion wedi'u cynnal.

Mae'r broses ymgynghori yn gyfle i bobl ddysgu am y cynnig, gofyn cwestiynau a gwneud sylwadau a fydd yn cael eu cofnodi a'u crynhoi mewn adroddiad ymgynghori.

Bydd yr adroddiad Ymgynghori hwn yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a bydd yn cael ei ystyried pan fydd y Cabinet yn penderfynu ar y ffordd ymlaen.

10. Monitro ac Adolygu

Sut y caiff y broses o roi'r cynnig ar waith, a'i effaith, eu monitro, gan gynnwys rhoi unrhyw ddiwygiadau ar waith?

Bydd y rhaglen yn cael ei rheoli gan Fwrdd Strategaeth Ysgol sy'n cynnwys cynrychiolaeth o'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol ac Addysg, Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg, Pennaeth Cyllid Corfforaethol, Prif Swyddog Addysg, Aelod Cabinet dros Addysg a Chymunedau, Pennaeth Gwasanaethau Eiddo, Rheolwr Cyllid Addysg, y Rheolwr Gwasanaeth Llundio Lle a Chymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu a Rheolwr Siapio Lle a Chymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu.

Mae personél allweddol wedi derbyn Hyfforddiant Ymwybyddiaeth o Gydraddoldeb a'r Gymraeg ac Asesu Effaith Integredig. Yn ogystal, mae'r Prif Swyddog Cymunedau Dysgu Cynaliadwy mewn deialog cyson gyda'r Uwch Swyddog Polisi Cydraddoldeb a'r Gymraeg i dderbyn arweiniad lle bo angen.

Beth yw'r trefniadau ymarferol ar gyfer y gwaith monitro?

Mae ein hegwyddorion arweiniol yn ystod y broses hon wedi'u hamlinellu isod.

- ✓ Angen archwilio ffyrdd y gellir dod â theuluoedd ynghyd a'u hailuno
- ✓ Lleihau aflonyddwch i ddysgwyr sy'n sefyll arholiadau
- ✓ Manteisio i'r eithaf ar y cyfle am adnoddau ychwanegol wrth i safle Ysgol Lewis i Ferched aros ar agor am beth amser
- ✓ Manteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd i bontio disgyblion yn effeithiol sy'n symud o flwyddyn 6 i 7 i gefnogi lles disgyblion yn well

Mae'r cynnig yn ceisio defnyddio'r dulliau canlynol i liniaru aflonyddwch i ddisgyblion er mwyn cefnogi trosglwyddiad llyfn:

- Bydd cynllun pontio yn cael ei greu sy'n amlinellu sut y bydd cyfleusterau ac adnoddau arbenigol o'r ddwy ysgol yn cael eu hintegreiddio a'u hoptimeiddio i ddiwallu anghenion y boblogaeth disgyblion gyfun. Bydd y cynllun hwn yn ystyried ffactorau fel lleoliad daearyddol, hygyrchedd a chapasiti, a bydd yn sicrhau bod anghenion plant ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) yn parhau i ddiwallu eu hanghenion yn unol â'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys a bod darpariaeth ddysgu ychwanegol (DDdY) briodol ar waith.
- Bydd disgyblion yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf am y broses, gan gynnwys pam mae'n digwydd, pa newidiadau i'w disgwyl, a sut y bydd o fudd iddyn nhw yn y tymor hir.
- Bydd rhaglen bontio'n cael ei gweithredu i ymgyswrtio disgyblion â'r amgylchedd ysgol newydd, arferion a disgwyliadau. Gallai hyn gynnwys diwrnodau ymgyswrtio, teithiau tywys, a systemau cyfeillio sy'n paru disgyblion sy'n dod i mewn â rhai sy'n bodoli eisoes.

- Bydd disgyblion yn rhan o brosesau gwneud penderfyniadau lle bo'n briodol, i'w helpu i deimlo perchnogaeth a balchder yn eu cymuned ysgol newydd.
- Bydd gan aelodau staff yr offer i gefnogi disgyblion yn emosiynol ac yn academiaidd yn ystod y cyfnod pontio drwy ddarparu arweiniad gan yr ALI ar sut i fynd i'r afael â phryderon, rhoi sicrwydd, a hwyluso addasu.
- Bydd defnyddio polisïau a gweithdrefnau cyson, megis rheolau ar gyfer ymddygiad, codau gwisg ysgol, a mesurau disgyblu ar draws yr ysgolion cyfunedig yn helpu i leihau dryswch a chynnal sefydlogrwydd i ddisgyblion.
- Gall gwasanaethau cymorth, fel mentora a chwmsela yn yr ysgol fod ar gael i ddisgyblion a allai fod angen cymorth ychwanegol i ymdopi â'r cyfnod pontio.
- Byddwn ni'n ceisio cadw perthynas bwysig rhwng disgyblion ac aelodau staff drwy gadw personél allweddol o'r ddwy ysgol lle bynnag y bo modd. Gall wynebaw cyfarwydd ddarparu cysondeb a chysur yn ystod cyfnod o newid.
- Byddwn ni'n cadw llygad barcod ar les a chynnydd academiaidd disgyblion yn dilyn yr uno drwy fonitro dangosyddion fel presenoldeb, ymddygiad a lefelau cyflawniad i nodi unrhyw faterion sy'n dod i'r amlwg y mae angen mynd i'r afael â nhw.
- Byddwn ni'n sefydlu sianeli i ddisgyblion leisio eu pryderon, eu hawgrymiadau a'u hadborth am y broses uno a byddwn ni'n mynd ati i wrando ar eu mewnbwn a'i ymgorffori wrth wneud penderfyniadau pan fo'n briodol ac yn ymarferol i wneud hynny.

Sut y caiff canlyniadau'r gwaith monitro eu defnyddio i ddatblygu cynigion yn y dyfodol?

Ysgol Lewis i Ferched ac Ysgol Lewis Pengam yw'r unig ysgolion sy'n weddill yng Nghymru sy'n gweithredu ar sail addysgol Un Rhyw.

Y bwriad yw y bydd uno ysgolion yn dod ag ystod o fanteision addysgol i bob dysgwr, waeth beth yw manau cychwyn unigol disgyblion ym mlwyddyn saith. Bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol ar gynnydd dysgwyr, darpariaeth ac, o ganlyniad, gwelliannau mewn safonau ar draws pob grŵp blwyddyn.

Mae enghreifftiau o sut y bydd hyn yn cael ei gyflawni yn cynnwys:

- Rhagor o gyfleoedd i gydweithio o fewn ac ar draws adrannau pwnc, rhannu arbenigedd, darparu cymorth i athrawon dibrofiad ac ati.
- Rhagor o gyfleoedd i ehangu'r cynnig cwricwlwm i bob dysgwr. Gallai hyn gynnwys cynyddu nifer y pynciau galwedigaethol, neu ddarparu pynciau mwy arbenigol fel cymwysterau cyfrifiadureg.
- Gwell gallu i ddarparu addysgu o safon mewn pynciau lle gall recriwtio fod yn her; e.e. Cymraeg, ffiseg
- Llai o bobl nad ydynt yn arbenigwyr sy'n addysgu pynciau nad ydynt yn rhai craidd.

- Datblygu 'Cwricwlwm i Gymru' ar y cyd gan adeiladu ar waith cydweithredol ar draws y clwstwr.
- Gwell trefniadau asesu drwy ddull cyson o roi adborth ac olrhain cynnydd dysgwyr.
- Rhagor o gyfleoedd ar gyfer dysgu proffesiynol yn yr ysgol. Byddai hyn yn cynnwys cyfleoedd i fentora neu ddysgu ochr yn ochr â chyfoedion, cymryd rhan mewn ymchwil seiliedig ar ymarfer sy'n berthnasol i'r lleoliad lleol, a chyflawni hyfforddiant HMS ysgol gyfan i fynd i'r afael â blaenoriaethau ysgolion
- Dulliau ar y cyd o hunanwerthuso a chynllunio strategol, gan rannu arfer orau ar draws adrannau. Byddai hyn yn cynyddu gallu uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i reoli a chefnogi timau yn effeithiol.
- Gwella tegwch o ran ansawdd adnoddau ar draws adrannau'r cwricwlwm. Byddai hyn hefyd yn cynnwys cynllun cynaliadwyedd mwy effeithiol ar gyfer adnoddau digidol.

Pryd y disgwylir i'r cynnig gael ei adolygu?

Rhagwelir ar hyn o bryd y byddai'r broses benderfynu fewnol yn cael ei chynnal yn unol â'r amserlen ganlynol yn seiliedig ar gymeradwyaeth ar bob cam o'r broses:

Ysgol Ferched Lewis ac Ysgol Lewis Pengam Cynnig	
Ymgynghoriad yn Agor	3 Mehefin 2024
Craffu (fel ymgynghorai)	4 Mehefin 2024
Ymgynghoriad yn dod i ben	15 Gorffennaf 2024
Craffu (ystyried yr Adroddiad Ymgynghori a chadarnhau cyhoeddi Hysbysiad Statudol)	3 Medi 2024
Cabinet (ystyried Adroddiad Ymgynghori a chytuno i gyhoeddi Hysbysiad Statudol)	19 Medi 2024
Hysbysiad Statudol / Cyfnod Gwrthwynebu yn Agor	26 Medi 2024
Diwedd y Cyfnod Hysbysiad Statudol / Gwrthwynebu	24 Hydref 2024
Craffu (ystyried Adroddiad Gwrthwynebu)	26 Tachwedd 2024
Cabinet (gwneud penderfyniad terfynol)	11 Rhagfyr 2024

Bydd yr Asesiad Effaith Integredig hwn yn cael ei gwblhau ar ddiwedd pob cam Ymgynghori i adlewyrchu unrhyw wybodaeth ychwanegol a gafwyd neu unrhyw opsiynau a allai fod yn ddewis amgen ymarferol i'r opsiwn a ffefrir sy'n cael ei gynnig.

Pwy sy'n gyfrifol am sicrhau y bydd hyn yn digwydd?

Mae Bwrdd y Rhaglen yn darparu cyfeiriad, rheolaeth a rheolaeth gyffredinol ar gyfer y Rhaglen, gan fod yn atebol am lwyddiant y Rhaglen.

Gofynnir i Aelodau Craffu ac Aelodau Cabinet adolygu'r cynnig a chadarnhau/gwneud penderfyniad terfynol ynghylch a ddylid gweithredu'r cynnig i adleoli Ysgol y Lawnt ac Ysgol Gynradd Rhymni Uchaf i safle newydd pwrpasol gyda chyfleusterau a rennir.

Os caiff ei gymeradwyo, cyfrifoldeb Awdur/Awduron yr adroddiad hwn (neu swyddog enwebedig yn eu hadran) fydd sicrhau bod yr Asesiad Effaith Integredig a'r cynnig yn cael eu hadolygu a bod unrhyw gamau lliniaru yn cael eu dilyn a'u gweithredu.

11. Argymhelliad a Rheswm/Rhesymau (dilëwch fel y bo'n berthnasol)

- Rhoi'r cynnig ar waith gan ystyried y camau lliniaru a nodwyd

A ydych wedi cysylltu â'r swyddogion perthnasol er mwyn cael cyngor ac arweiniad?
(dilëwch fel y bo'n berthnasol)

- Ydw
-

12. Rheswm/Rhesymau dros yr Argymhelliad

(Isod, rhowch grynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig. Dylech gynnwys y crynodeb hwn yn yr adran "Crynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig" yn Nhempled yr Adroddiad Corfforaethol. Dylech gyhoeddi'r Asesiad Effaith Integredig ochr yn ochr â chynnig yr Adroddiad).

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod gan bobl wahanol anghenion, gofynion a nodau a byddwn yn gweithio'n frwd yn erbyn pob math o wahaniaethu trwy hyrwyddo cysylltiadau da a pharch rhwng ein cymunedau a rhyngddynt.

Mae asesiadau effaith yn ein helpu i ddangos bod y cyngor yn rhoi sylw dyledus wrth arfer ei ddyletswydd cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Maent yn offeryn a ddefnyddiwn i sicrhau bod y polisïau, arferion, prosiectau a gweithgareddau sy'n llywio ein gwaith yn sicrhau mynediad cyfartal i ein holl wasanaethau.

Argymhelliad yr Asesiad Effaith Integredig hwn ac yn unol â'r prosesau a amlinellir yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018 yw bod yr Aelodau'n cymeradwyo/cymeradwyo'r cynnig i:

- Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Ysgol Lewis Pengam i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025.

Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd. (ac felly'n lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Bydd y cyfnod pontio disgyblion arfaethedig yn cael ei gyflwyno'n raddol fel a ganlyn:

Ym mis Medi 2025 byddai'r disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn

Blwyddyn 7 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 8 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 9 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 10 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 11 – cadw'n ddarpariaeth un rhyw, disgyblion i aros naill ai yn Ysgol Lewis i Ferched neu Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 12 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Blwyddyn 13 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Ym mis Medi 2026 byddai disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn

Blwyddyn 7 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 8 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 9 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 10 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 11 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 12 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Blwyddyn 13 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cawn nhw eu cynnig

Ym mis Medi 2027 byddai'r disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn

Pob disgybl (Merched a Bechgyn) blwyddyn 7-13 ar safle Ysgol Lewis Pengam

Bwriad y dull graddol hwn yw lleihau aflonyddwch ac unrhyw effaith negyddol bosibl ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau, wrth alluogi staff a disgyblion i fod yn barod i integreiddio dros amserlen briodol.

13. Rheoli Fersiynau

(Dylech ddefnyddio'r Asesiad Effaith Integredig yn ystod camau cynnar y broses o ddatblygu'r cynnig. Gellir atgyfnerthu'r Asesiad Effaith Integredig wrth i amser fynd heibio er mwyn helpu llywio'r cynnig. Bydd yr adran 'Rheoli Fersiynau' yn gweithredu fel trywydd archwilio er mwyn dangos tystiolaeth o'r ffordd y mae'r Asesiad Effaith Integredig wedi datblygu dros amser) (Ychwanegwch neu ddilëwch fersiynau fel y bo'n berthnasol)

➤ Fersiwn 1

Awdur:- Andrea West / Lisa Thomas

Disgrifiad cryno o'r diwygiadau/diweddariad:-

Mae'r Asesiad Effaith Integredig hwn wedi'i gynnal i sicrhau cydymffurfiaeth â'r ddyletswydd economaidd-gymdeithasol a nodir yn adran 1 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

Mae ystyriaeth wedi ei wneud ar yr effaith ar y ddarpariaeth Gymraeg ac mae Uwch Swyddog Polisi Cydraddoldeb a'r Gymraeg y Cyngor wedi llywio'r broses drwy ddeialog gyson hyd yma.

Dyddiad Diwygio:- Ebrill 2024

Awdur yr Aseiad Effaith Integredig

Enw:- Lisa Thomas

Teitl Swydd:- Rheolwraig Siapio Lle a Chymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu

Dyddiad:- Ebrill 2024

Enw:- Andrea West

Teitl Swydd:- Rheolwraig Gwasanaeth Lluio Lle a Chymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu

Dyddiad:- Ebrill 2024

Cymeradwyaeth gan Bennaeth y Gwasanaeth

Enw:- Sue Richards

Teitl Swydd:- Pennaeth Trawsnewid a Cynllunio a Strategaeth Addysg

Llofnod:- *S. Richards*

Dyddiad:- Ebrill 2024